

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут бізнесу, менеджменту та маркетингу
Кафедра менеджменту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
бакалавра

**Вартісно-орієнтоване управління на підприємстві-суб'єкті
ЗЕД у забезпеченні його ефективності
(за матеріалами ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»)**

Виконав

(підпис)

ст. гр. МЗЕД-41

Савка Р.Т.

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

доц., к.е.н.

Максимець О.В.

(прізвище, ініціали)

Рецензент

(підпис)

доц., к.е.н.

Адамовський О.М.

(прізвище, ініціали)

Львів – 2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут
Кафедра
Спеціальність
ОПП

бізнесу, менеджменту та маркетингу
менеджменту
073 (D3) «Менеджмент»
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри менеджменту

к.е.н., доцент Максимець О.В.

“19” лютого 2026 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА
СТУДЕНТУ**

Савка Ростиславу Тарасовичу

(прізвище, ім'я, по-батькові у давальному відмінку)

1. Тема роботи: **Вартісно-орієнтоване управління на підприємстві-суб'єкті ЗЕД у забезпеченні його ефективності (за матеріалами ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»)**

керівник КРБ

Максимець Олена Віталіївна доц., к.е.н.

(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом по університету від

«19» лютого 2026 р. № C-142

2. Термін подання студентом КРБ

«01» червня 2026 р.

3. Вихідні дані до КРБ:

бухгалтерська та операційна звітність ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», статистичні дані щодо компанії ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», аналітичні звіти щодо діяльності підприємств будівельної галузі, закони України та нормативні акти щодо діяльності будівельних компаній, дані діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» з сайту, дані з YouControl (<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=market-scoring#express-universal-file>)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):

Розділ 1. Теоретичні основи вартісно-орієнтованого управління підприємством. Розділ 2. Оцінка та аналізу діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» та визначення ефективності управління. Розділ 3. Формування системи вартісно-орієнтованого управління на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

5. Перелік графічного матеріалу:

1. Особливості вартісно-орієнтованого управління суб'єкта ЗЕД. 2. Управління в умовах змін та кризових факторів будівельних компаній. 3. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». 4 Основні показники діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». 5. Аналіз бізнес процесів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». 6. Оцінка ефективності управління на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» в умовах змін. 7. Напрями підвищення ефективності діяльності на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». 8. Економічне обґрунтування запропонованих заходів на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

6. Консультанти розділів КРБ (за потреби)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання

«19» лютого 2026 р.

Науковий керівник роботи

(підпис)

Максимець О.В.

(прізвище, ініціали)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи бакалавра	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Оформлення отриманих результатів дослідження діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» (під час проходження практик)	19.02.2026-08.03.2026	
2	Опрацювання літератури щодо теми дослідження та формування теоретичного розділу	28.02.2026-08.03.2026	
3	Оцінка й аналіз діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», написання п. 2.1-2.2 КРБ	09.03.2026-15.03.2026	
4	Оцінка та аналіз управління ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». Написання п. 2.3 КРБ	16.03.2026-29.03.2026	
5	Оцінка та аналіз конкурентів, формування профілю, виявлення проблем на ринку України та за кордоном ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»	30.03.2026-14.04.2026	
6	Формування рекомендацій щодо удосконалення управління підприємством з урахуванням вартісно-орієнтованих підходів та висновків, оформлення пояснювальної записки	15.04.2026-25.05.2026	
7	Підготовка виступу та оформлення графічного матеріалу	25.05.2026-01.06.2026	
8	Подання КРБ на кафедру	01.06.2026	

Студент

(підпис)

Савка Р.Т.

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

Максимець О.В.

(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження теоретичних засад і практичних аспектів вартісно-орієнтованого управління на підприємстві-суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності та розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» на основі концепції Value-Based Management.

Для досягнення поставленої мети у роботі вирішуються такі завдання: дослідити сутність та еволюцію концепції вартісно-орієнтованого управління; узагальнити методичні підходи до оцінювання вартості підприємства; визначити особливості застосування VBM на підприємствах-суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності; провести аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»; оцінити показники створення вартості підприємства; здійснити SWOT- та SPACE-аналіз підприємства; розробити проєкт впровадження інструментів Value-Based Management; оцінити економічну ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес управління на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти вартісно-орієнтованого управління підприємством на основі концепції вартісно-орієнтованого управління.

Пояснювальна записка складається із трьох розділів, вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків та 28 джерел використаної літератури.

Ключові слова: вартісно-орієнтоване управління, Value-Based Management, вартість підприємства, економічна додана вартість, EVA, ефективність діяльності, зовнішньоекономічна діяльність, фінансова стійкість, конкурентоспроможність, драйвери вартості, ринкова вартість підприємства, ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс».

RESUME

The purpose of the Bachelor Thesis is to study the theoretical foundations and practical aspects of value-based management at an enterprise engaged in foreign economic activity and to develop recommendations for increasing the efficiency of the activities of LLC "Termobud Standard Plus" based on the concept of Value-Based Management.

To achieve the goal, the following tasks are solved in the work: to study the essence and evolution of the concept of value-based management; to generalize methodological approaches to assessing the value of an enterprise; to determine the features of the application of VBM at enterprises engaged in foreign economic activity; to analyze the financial and economic activities of LLC "Termobud Standard Plus"; to evaluate the indicators of the enterprise's value creation; to carry out SWOT and SPACE analysis of the enterprise; to develop a project for implementing Value-Based Management tools; to assess the economic efficiency of the proposed measures.

The research object is management process at LLC "Termobud Standard Plus". The research subject is theoretical, methodological and applied aspects of value-based management of an enterprise based on the concept of value-based management.

The explanatory note consists of three parts, introduction, conclusions, list of references and appendices. The Thesis contains 10 tables, 8 figures and 28 sources of used references.

Keywords: value-based management, Value-Based Management, enterprise value, economic added value, EVA, activity efficiency, foreign economic activity, financial stability, competitiveness, value drivers, market value of the enterprise, LLC "Termobud Standard Plus".

ЗМІСТ

<u>Вступ</u>	7
<u>Розділ 1. Теоретичні основи вартісно-орієнтованого управління підприємством</u>	10
<u>1.1. Сутність та еволюція концепції вартісно-орієнтованого управління підприємством</u> ...	10
<u>1.2. Особливості застосування вартісно-орієнтованого управління на підприємствах – суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності</u>	16
<u>Розділ 2. Оцінка та аналізу діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» та визначення ефективності управління</u>	21
<u>2.1. Загальна характеристика підприємства та напрями діяльності</u>	21
<u>2.2. Техніко-економічні показники розвитку ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»</u>	24
<u>2.3. Аналіз діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за основними підходами до оцінки вартості підприємства</u>	38
<u>Розділ 3. Формування системи вартісно-орієнтованого управління на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»</u>	43
<u>3.1. Формування системи ключових факторів створення вартості підприємства</u>	43
<u>3.2. Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх впливу на ринкову вартість підприємства</u>	50
<u>Висновки</u>	56
<u>Список використаних джерел</u>	59
<u>Додатки</u>	62

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах глобалізації світової економіки, посилення конкуренції на внутрішньому та міжнародному ринках, нестабільності економічного середовища та зростання вимог до ефективності використання ресурсів особливого значення набуває впровадження сучасних підходів до управління підприємствами. Традиційні методи оцінювання результативності діяльності, які базуються переважно на показниках прибутку та рентабельності, не завжди дозволяють об'єктивно оцінити реальну ефективність функціонування підприємства та його здатність створювати додану вартість для власників.

У зв'язку з цим все більшого поширення набуває концепція вартісно-орієнтованого управління (Value-Based Management, VBM), яка передбачає прийняття управлінських рішень з урахуванням їх впливу на вартість підприємства та добробут його власників. Особливо актуальним застосування VBM є для підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які функціонують в умовах підвищених ризиків, міжнародної конкуренції, валютних коливань та необхідності забезпечення високого рівня інвестиційної привабливості.

Вагомий внесок у розвиток теорії та практики вартісно-орієнтованого управління зробили зарубіжні науковці А. Раппапорт, Т. Коупленд, Т. Коллер, Дж. Муррін, Г. Стюарт, Л. Буркович, П. Бхатія, Я. Качмарек. Серед українських учених питання управління вартістю підприємства досліджували О. Стащук, М. Чут, І. Тарасенко, О. Давидов, І. Чернега, О. Жовніренко, Ю. Плетьньова, В. Пономарьов та інші. Незважаючи на значну кількість наукових праць, питання впровадження інструментів Value-Based Management на підприємствах-суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності потребують подальшого дослідження з урахуванням сучасних умов господарювання.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження теоретичних засад і практичних аспектів вартісно-орієнтованого управління на підприємстві-суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності та розроблення

рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» на основі концепції Value-Based Management.

Для досягнення поставленої мети у роботі вирішуються такі завдання:

- ~ дослідити сутність та еволюцію концепції вартісно-орієнтованого управління;
- ~ узагальнити методичні підходи до оцінювання вартості підприємства;
- ~ визначити особливості застосування VBM на підприємствах-суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності;
- ~ провести аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»;
- ~ оцінити показники створення вартості підприємства;
- ~ здійснити SWOT- та SPACE-аналіз підприємства;
- ~ розробити проєкт впровадження інструментів Value-Based Management;
- ~ оцінити економічну ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес управління на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти вартісно-орієнтованого управління підприємством на основі концепції вартісно-орієнтованого управління.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань управління вартістю підприємства, нормативно-правові акти України, статистичні та аналітичні матеріали, офіційна інформація ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», дані фінансової звітності підприємства за 2021–2025 роки, а також матеріали офіційного вебсайту підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні комплексу заходів щодо впровадження інструментів Value-Based Management на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», спрямованих на підвищення прибутковості діяльності, оптимізацію структури активів, прискорення оборотності капіталу, покращення показників фінансової стійкості та зростання вартості підприємства. Запропоновані рекомендації можуть бути використані у практичній діяльності підприємства для підвищення ефективності управління та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1.1. Сутність та еволюція концепції вартісно-орієнтованого управління підприємством

У сучасних умовах глобалізації економіки, посилення конкуренції та інтеграції України до світового економічного простору особливого значення набуває проблема підвищення ефективності діяльності підприємств. Традиційні підходи до оцінювання результативності господарювання, які базуються переважно на показниках прибутку, рентабельності чи обсягів реалізації, дедалі більше поступаються концепціям, орієнтованим на створення довгострокової вартості бізнесу. Однією з таких концепцій є вартісно-орієнтоване управління (Value-Based Management, VBM).

Концепція вартісно-орієнтованого управління виникла наприкінці ХХ століття внаслідок розвитку теорії корпоративних фінансів та необхідності забезпечення максимізації добробуту власників підприємства. Значний внесок у формування даної концепції зробили А. Раппапорт, Т. Коупленд, Т. Коллер, Дж. Муррін, С. Стюарт та інші науковці. Основною метою VBM є максимізація ринкової вартості підприємства через прийняття управлінських рішень, що сприяють зростанню добробуту власників та інвесторів (табл. 1.1).

На відміну від традиційних систем управління, орієнтованих на короткострокове збільшення прибутку, вартісно-орієнтований підхід передбачає концентрацію уваги на довгострокових факторах розвитку підприємства. У центрі уваги перебуває здатність бізнесу генерувати грошові потоки, забезпечувати фінансову стійкість, підтримувати конкурентоспроможність та створювати додану вартість.

Основними принципами вартісно-орієнтованого управління є: орієнтація на максимізацію вартості підприємства; узгодження стратегічних та оперативних цілей; забезпечення ефективного використання капіталу; врахування ризиків при прийнятті управлінських рішень; оцінювання результативності через показники створення вартості.

Таблиця 1.1

Порівняння підходів до оцінки вартості підприємства - суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності

Підхід	Сутність	Основні методи	Переваги	Недоліки	Доцільність використання
Дохідний	Вартість підприємства визначається через майбутні доходи або грошові потоки	DCF, капіталізація доходу, EVA	Враховує перспективи розвитку, інвестиційну привабливість і здатність генерувати грошові потоки	Залежить від точності прогнозів і ставки дисконту	Доцільний для діючих прибуткових підприємств, зокрема ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»
Витратний	Вартість визначається на основі вартості активів за мінусом зобов'язань	Метод чистих активів, ліквідаційна вартість	Простий у застосуванні, базується на реальних активах	Не враховує майбутній потенціал бізнесу	Доцільний для активомістких підприємств або при реорганізації
Порівняльний	Вартість визначається шляхом порівняння з аналогічними компаніями	Ринкові мультиплікатори P/E, EV/EBITDA, P/S	Враховує ринкову кон'юнктуру та позиції конкурентів	Потребує наявності зіставних компаній і відкритої інформації	Доцільний для підприємств, що працюють на конкурентних ринках
Вартісно-орієнтований	Оцінка базується на здатності підприємства створювати додану економічну вартість	EVA, MVA, SVA, CVA, ROIC	Орієнтує управління на довгострокове зростання вартості	Потребує якісної фінансової аналітики	Найбільш придатний для стратегічного управління ефективністю

Джерело: сформовано на основі [8, 9, 10, 14, 21, 23]

Проблематика вартісно-орієнтованого управління підприємством займає важливе місце у сучасних наукових дослідженнях, оскільки традиційні показники прибутковості вже не повною мірою відображають реальну ефективність бізнесу. У сучасних умовах підприємство повинно не лише отримувати прибуток, а й забезпечувати зростання власної ринкової вартості, фінансової стійкості, конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Таблиця 1.2

Основні джерела використані у роботі для формування теоретико-методичної бази

Автори / робота	Тематика дослідження
1	2
Стащук О. В. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 44.	Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств
Чут М. В. Вартісно-орієнтоване управління підприємством в умовах воєнного стану: особливості та проблеми. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. № 4(36). С. 79–88.	Особливості впровадження VBM в умовах нестабільності
Тарасенко І. О. Методологічні положення та інструментарій формування стратегії управління вартістю підприємства. Сталий розвиток економіки. 2025. № 1. С. 45–58.	Методологія управління вартістю підприємства
Burcovich L. Value-Based Management: Performance Indicators of Value Creation. Venice : Ca' Foscari University of Venice, 2021. 85 p.	Показники створення вартості та концепція VBM
Bhatia P., Soni R. Economic Value Added and Working Capital Efficiency Linkages. Asian Review of Accounting. 2024. Vol. 37, No. 6. P. 557–573.	Зв'язок EVA та ефективності оборотного капіталу
Kaczmarek J. Effectiveness of Company Value Creation Based on Excess Market Value Added. Sustainability. 2024. Vol. 16, No. 9. Article 3711.	Оцінка створення вартості через показник MVA
Stewart G. B. The Quest for Value: A Guide for Senior Managers. New York : Harper Business, 1991. 800 p.	Концептуальні основи EVA та управління вартістю
Copeland T., Koller T., Murrin J. Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies. 7th ed. Hoboken : John Wiley & Sons, 2020. 896 p.	Методи оцінки вартості підприємства
Rappaport A. Creating Shareholder Value: A Guide for Managers and Investors. 2nd ed. New York : Free Press, 1998. 224 p.	Теорія максимізації вартості для акціонерів

1	2
Давидов О. І. Моделі доданої вартості підприємств у контексті вартісно-орієнтованого управління. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 28. С. 35–42.	Моделі формування доданої вартості підприємства
Чернега І. О. Оцінювання економічної доданої вартості (EVA) як інструменту підвищення ефективності діяльності підприємств. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 75.	Методика розрахунку EVA
Жовніренко О. В. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 48. Ч. 3. С. 54–59.	Фінансові аспекти вартісно-орієнтованого управління
Плетьньова Ю. К. Аналіз існуючих методик розрахунку доданої вартості підприємства. Економічний аналіз. 2018. Т. 28. № 4. С. 145–152.	Методики оцінки доданої вартості
Пономарьов В. Д. Ресурсно-прибуткова модель оцінювання ефективності діяльності підприємств. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2025. № 5(208). С. 106–118.	Оцінювання ефективності діяльності підприємства
Karintseva O., Melnyk L., Kubatko O. Evaluating and Enhancing Performance of Enterprises through KPI and Balanced Scorecard. Economic Sustainable Development Journal. 2025. Vol. 7, No. 2. P. 21–34.	KPI та система показників ефективності
Офіційний сайт ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». URL: https://tbstandart.com/kompaniya/ (дата звернення: 20.06.2026).	Загальна характеристика підприємства
Фінансова звітність та аналітичні показники ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021–2025 рр.	База для аналізу фінансового стану та оцінки вартості підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [3,5-10, 15-17, 20-23]

У працях О. Стащук вартісно-орієнтоване управління розглядається як сучасний напрям фінансового менеджменту, що передбачає трансформацію підходів до управління фінансами підприємств в умовах нової парадигми господарювання. Авторка наголошує на необхідності поєднання фінансових результатів із довгостроковими цілями розвитку бізнесу.

М. Чут досліджує особливості вартісно-орієнтованого управління підприємством в умовах воєнного стану. У роботі підкреслюється, що за умов нестабільності, ризиків та обмеженого доступу до фінансових ресурсів особливого значення набувають фінансова стійкість, ліквідність, адаптивність управління та здатність підприємства підтримувати процес створення вартості.

У дослідженні І. Тарасенко увага зосереджується на методологічних положеннях формування стратегії управління вартістю підприємства. Авторка зазначає, що ефективна стратегія має поєднувати методи оцінки на основі грошових потоків, зокрема DCF та EVA, з ринковими індикаторами, що дозволяє комплексно оцінити внутрішню результативність управління й зовнішню інвестиційну привабливість підприємства.

Значний внесок у розвиток теорії вартісно-орієнтованого управління зроблено у зарубіжній літературі. У дослідженні L. Burgovich розглядаються показники створення вартості в межах Value-Based Management, зокрема EVA, MVA, SVA та інші альтернативні індикатори оцінювання доходності для власників і інвесторів.

Особливе місце серед показників створення вартості займає EVA. У науковій та прикладній літературі цей показник трактується як економічний прибуток після вирахування вартості залученого капіталу. Позитивне значення EVA свідчить про створення доданої вартості, тоді як від'ємне — про її недостатність або руйнування.

Сучасні дослідження також акцентують увагу на зв'язку між ефективністю управління оборотним капіталом та економічною доданою вартістю. Зокрема, Р. Bhatia досліджує взаємозв'язок між EVA та ефективністю робочого капіталу, що є особливо актуальним для виробничих підприємств, де значна частина ресурсів зосереджена у запасах, дебіторській заборгованості та поточних активах.

Для підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності концепція VBM має додаткове значення, оскільки їх діяльність пов'язана з валютними ризиками, міжнародною конкуренцією, потребою у фінансовій стабільності та

високій діловій репутації. У цьому контексті вартісно-орієнтоване управління дозволяє поєднати фінансову ефективність, конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства.

До основних факторів створення вартості належать темпи зростання виручки, рівень прибутковості, ефективність використання активів, структура капіталу, рівень фінансових ризиків, інноваційна активність та конкурентна позиція підприємства на ринку (рис. 1.1).

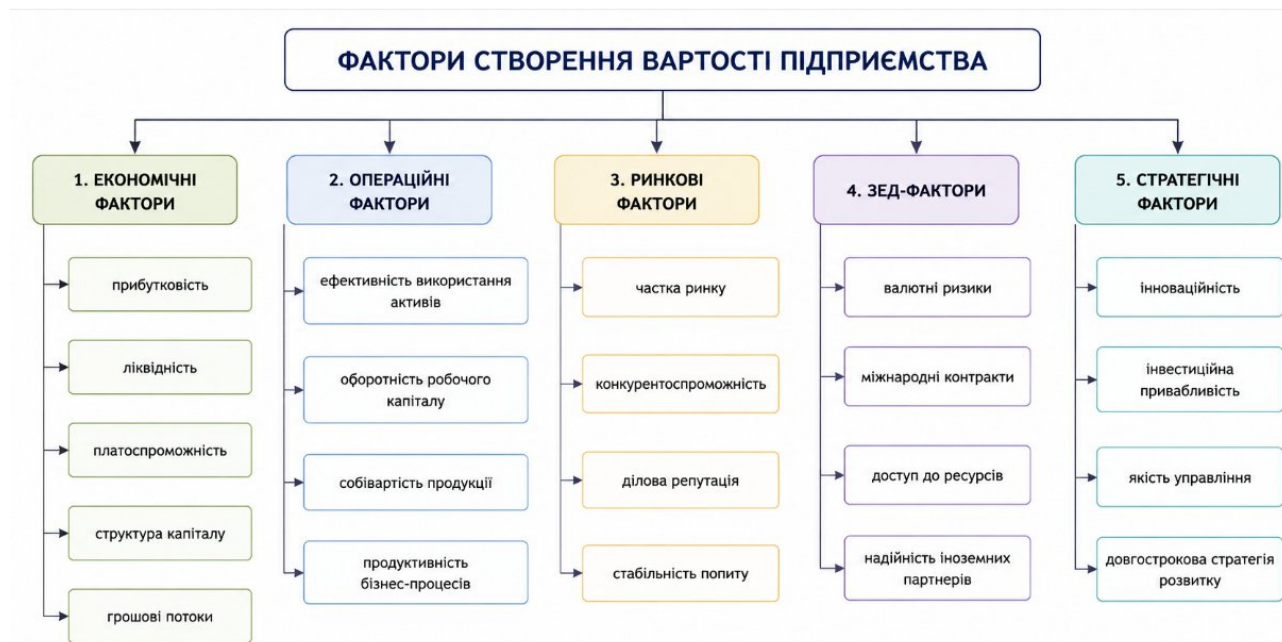

Рис. 1.1. Фактори створення вартості підприємства-субекта ЗЕД

Джерело: сформовано на основі [5, 7, 9, 12, 15, 20]

Бачимо, що вартісно-орієнтоване управління розглядається як комплексна система, яка охоплює процеси стратегічного планування, бюджетування, контролю, мотивації персоналу та оцінки результатів діяльності підприємства. Важливим елементом цієї системи є визначення ключових факторів вартості (value drivers), які формують економічний потенціал підприємства.

На основі огляду ми можемо зробити висновок, що вартісно-орієнтоване управління є сучасною концепцією менеджменту, спрямованою на забезпечення довгострокового зростання вартості підприємства шляхом ефективного управління ресурсами та бізнес-процесами.

1.2. Особливості застосування вартісно-орієнтованого управління на підприємствах – суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності

Фундаментом вартісно-орієнтованого управління є оцінювання вартості підприємства. В економічній літературі виділяють три основні підходи до оцінки вартості бізнесу: дохідний, витратний та порівняльний.

Дохідний підхід базується на визначенні поточної вартості майбутніх грошових потоків підприємства. Найбільш поширеним методом є дисконтовані грошові потоки (Discounted Cash Flow, DCF). Згідно з цим методом вартість підприємства визначається як сума майбутніх грошових потоків, приведених до поточної вартості за допомогою ставки дисконту.

Перевагами DCF-моделі є врахування перспектив розвитку підприємства та можливість оцінки інвестиційної привабливості. Недоліками є складність прогнозування та висока залежність результатів від вихідних припущень.

Витратний підхід передбачає визначення вартості підприємства як різниці між ринковою вартістю його активів та зобов'язань. Такий підхід часто використовується при ліквідації підприємства або оцінці активомістких компаній.

Для оцінки ефективності створення вартості також використовуються показники рентабельності активів (ROA), власного капіталу (ROE), рентабельності інвестованого капіталу (ROIC), чистої маржі прибутку та оборотності активів.

Застосування зазначених показників дозволяє визначити, чи створює підприємство додану економічну вартість, чи лише забезпечує поточне функціонування без реального приросту капіталу власників.

Зовнішньоекономічна діяльність є важливим фактором розвитку сучасних підприємств, оскільки дозволяє розширювати ринки збуту, залучати іноземні інвестиції, використовувати міжнародні технології та підвищувати конкурентоспроможність.

Підприємства-суб'єкти ЗЕД функціонують в умовах підвищеного рівня ризику порівняно з підприємствами, що працюють виключно на внутрішньому

ринку. Це зумовлено впливом валютних коливань, змін митного законодавства, політичних ризиків, міжнародної конкуренції та необхідністю дотримання міжнародних стандартів ведення бізнесу.

У цих умовах вартісно-орієнтоване управління набуває особливого значення, оскільки дозволяє забезпечити збалансоване прийняття управлінських рішень з урахуванням ризику та прибутковості.

Основними напрямками впровадження VBM на підприємствах-суб'єктах ЗЕД є: оптимізація структури капіталу; – управління валютними ризиками; підвищення ефективності використання оборотних активів; забезпечення фінансової стійкості та ліквідності; зростання конкурентоспроможності на міжнародних ринках; підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

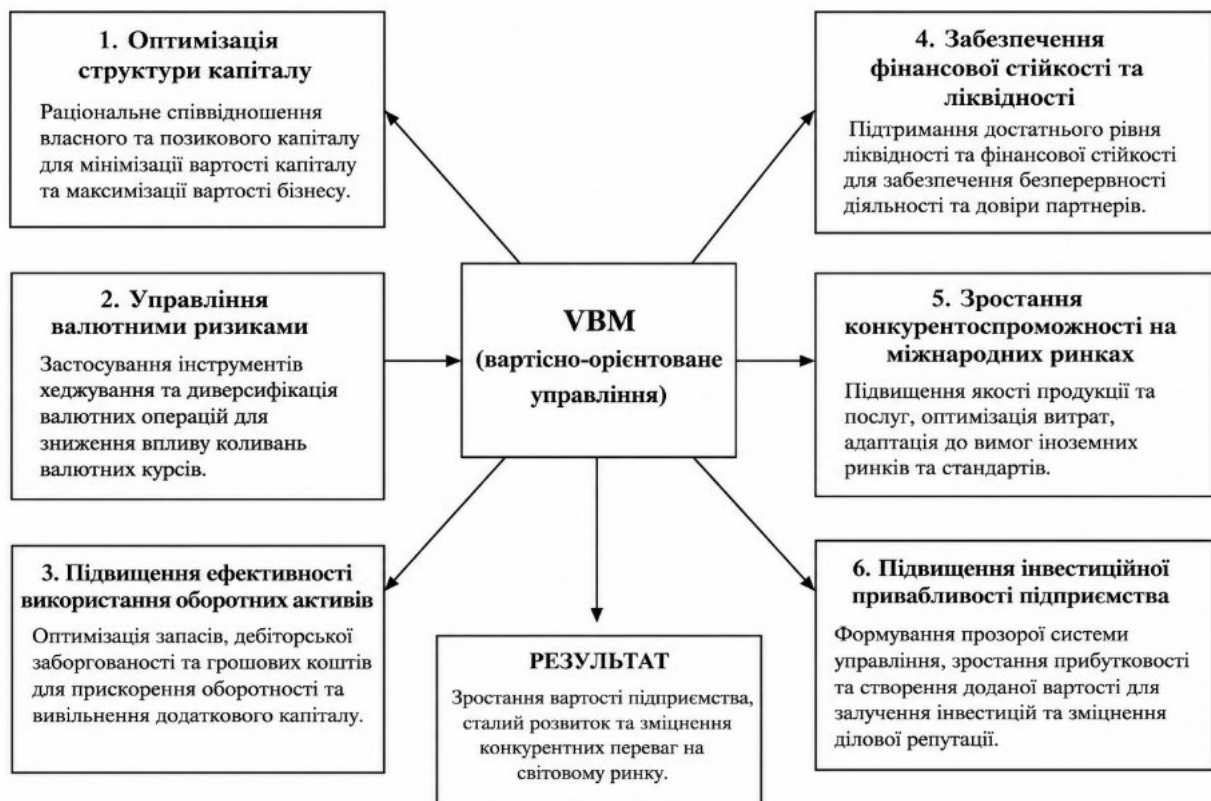

Рис. 1.2. Основні напрями впровадження VBM на підприємствах-суб'єктах ЗЕД

Джерело: сформовано на основі [5, 7, 9, 12, 15, 20]

Для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності особливо важливими є показники ліквідності, платоспроможності та рентабельності, оскільки саме

вони визначають здатність підприємства виконувати міжнародні контрактні зобов'язання та підтримувати стабільні відносини з іноземними партнерами.

Крім того, ефективне вартісно-орієнтоване управління сприяє підвищенню ринкової вартості підприємства через зростання прибутковості, зміцнення фінансової стійкості та покращення ділової репутації.

Отже, використання концепції Value-Based Management на підприємствах-суб'єктах ЗЕД створює передумови для довгострокового розвитку, підвищення ефективності діяльності та забезпечення стійких конкурентних переваг у міжнародному бізнес-середовищі.

Вартісно-орієнтоване управління є сучасною концепцією менеджменту, що спрямована на максимізацію вартості підприємства та зростання добробуту його власників. Основою даного підходу є оцінювання ефективності діяльності через показники створення вартості, серед яких EVA, MVA, SVA, ROA та ROE.

Встановлено, що вартісно-орієнтований підхід забезпечує інтеграцію стратегічного та оперативного управління, сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів і дозволяє враховувати вплив ризиків на результати діяльності підприємства.

У сучасних умовах господарювання одним із ключових завдань фінансового менеджменту є забезпечення зростання вартості підприємства. Традиційні показники ефективності, такі як прибуток, рентабельність чи обсяг реалізації, не завжди відображають реальне зростання добробуту власників бізнесу. Саме тому в науковій літературі все більшого поширення набуває концепція вартісно-орієнтованого управління (Value-Based Management, VBM), яка передбачає прийняття управлінських рішень з урахуванням їх впливу на вартість підприємства.

Концепція VBM базується на припущенні, що головною метою підприємства є створення доданої вартості для власників та інвесторів. На відміну від традиційних підходів, які оцінюють результати діяльності через бухгалтерський прибуток, вартісно-орієнтоване управління враховує вартість залученого капіталу та ризики функціонування підприємства. Науковці

зазначають, що вартість підприємства є інтегральним показником ефективності його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

У наукових дослідженнях виділяють декілька груп показників створення вартості. Найбільш поширеними є показники економічної доданої вартості (Economic Value Added, EVA), ринкової доданої вартості (Market Value Added, MVA), грошової доданої вартості (Cash Value Added, CVA), доданої вартості для акціонерів (Shareholder Value Added, SVA), а також показники рентабельності інвестованого капіталу (ROIC). Саме вони формують основу більшості сучасних систем VBM.

Особливе місце серед показників створення вартості займає EVA. За визначенням дослідників, економічна додана вартість характеризує економічний прибуток підприємства після покриття вартості залученого капіталу. Позитивне значення EVA свідчить про створення вартості для власників, тоді як від'ємне – про її руйнування. Перевагою даного показника є врахування альтернативної вартості капіталу, що дозволяє оцінити реальну ефективність діяльності підприємства. Багато сучасних досліджень підтверджують, що EVA більш точно відображає процес створення вартості порівняно з традиційними фінансовими показниками.

Важливим доповненням до EVA є показник MVA, який визначається як різниця між ринковою вартістю підприємства та сумою інвестованого капіталу. У науковій літературі MVA розглядається як довгостроковий індикатор ефективності діяльності, оскільки він відображає оцінку результатів управління з боку інвесторів та ринку. При цьому доведено, що між EVA та MVA існує тісний взаємозв'язок, оскільки ринкова додана вартість фактично є накопиченим результатом створення економічної доданої вартості в попередніх періодах.

Окрім спеціалізованих вартісних показників, значна кількість авторів відносить до драйверів створення вартості виробничих підприємств традиційні фінансові коефіцієнти. До них належать рентабельність активів (ROA), рентабельність власного капіталу (ROE), рентабельність інвестованого капіталу

(ROIC), показники ліквідності, фінансової стійкості та оборотності активів. Саме ці індикатори характеризують ефективність використання ресурсів підприємства та формують основу майбутніх грошових потоків.

Для виробничих підприємств важливе значення мають також операційні драйвери вартості. До них відносять продуктивність праці, рівень використання виробничих потужностей, оборотність запасів, собівартість продукції, якість продукції та ефективність управління оборотним капіталом. Дослідження показують, що покращення операційної ефективності безпосередньо впливає на збільшення грошових потоків та зростання вартості підприємства.

Для підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності перелік факторів створення вартості є ширшим. Крім фінансових та операційних показників, важливу роль відіграють валютні ризики, диверсифікація ринків збуту, конкурентоспроможність продукції на міжнародних ринках, ефективність експортно-імпортних операцій та здатність підприємства залучати іноземні інвестиції. Саме ці чинники визначають довгострокову конкурентоспроможність підприємства та його інвестиційну привабливість.

Таким чином, аналіз сучасних наукових досліджень свідчить, що оцінка створення вартості виробничого підприємства повинна здійснюватися на основі комплексного підходу, який поєднує фінансові, операційні та стратегічні показники. Найбільш поширеними індикаторами залишаються EVA, MVA, CVA, SVA, ROIC, а також показники прибутковості, ліквідності та фінансової стійкості. Для підприємств-суб'єктів ЗЕД додаткового значення набувають показники міжнародної конкурентоспроможності та ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Саме комплексне використання зазначених показників створює методичну основу для впровадження системи вартісно-орієнтованого управління та забезпечення довгострокового зростання вартості підприємства.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ТА АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТЕРМОБУД СТАНДАРТ ПЛЮС» ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ

2.1. Загальна характеристика підприємства та напрями діяльності

ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є сучасним українським підприємством, що спеціалізується на проектуванні, виробництві та монтажі металоконструкцій і швидкокомтованих будівель промислового та комерційного призначення. Компанія здійснює свою діяльність на ринку будівельних послуг України понад десять років та зарекомендувала себе як надійний виробник металевих конструкцій і генеральний підрядник у сфері будівництва.

Підприємство було зареєстроване у 2012 році та розташоване у місті Львів. Юридична адреса компанії: вул. Зелена, 253, м. Львів. Керівником підприємства є Фаліон Олександр Володимирович.

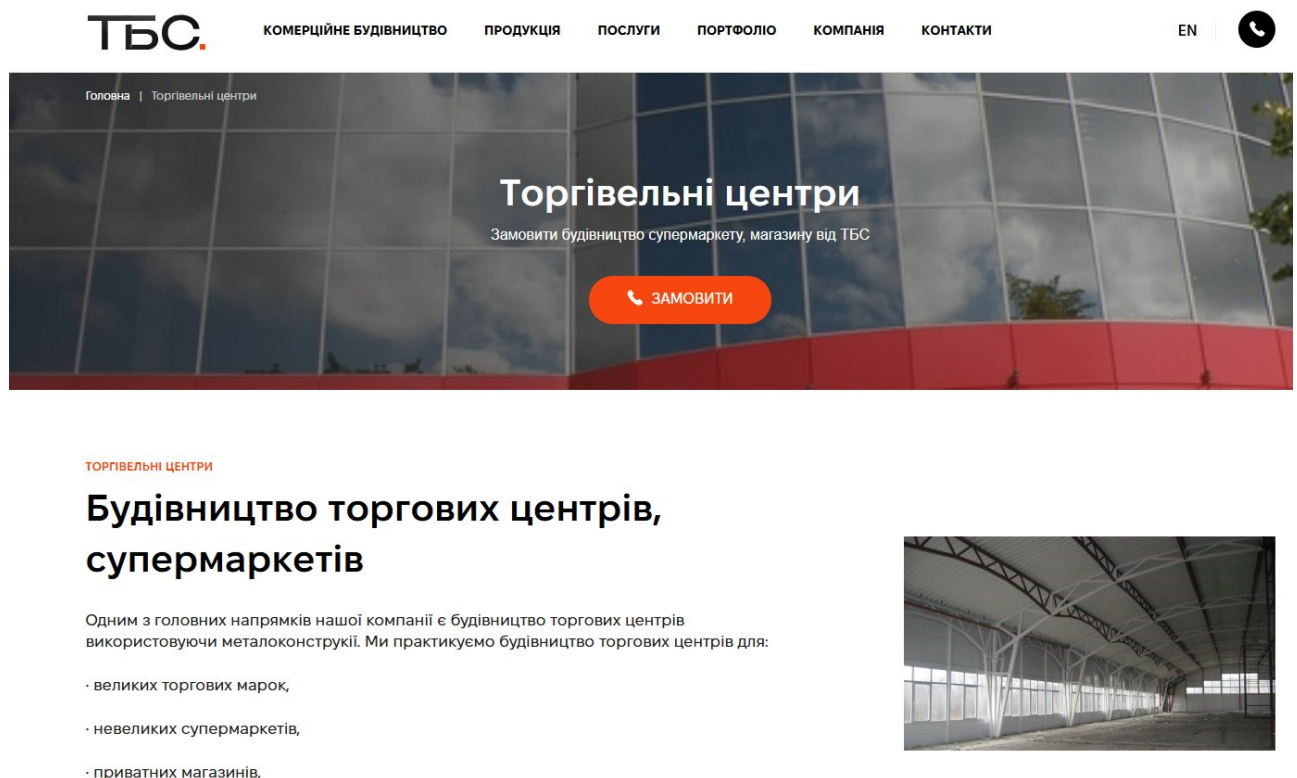

Рис. 2.1. Офіційна сторінка ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Джерело: <https://tbstandart.com/>

Основним напрямом діяльності компанії є реалізація комплексних будівельних проєктів із застосуванням сучасних металоконструкцій. Підприємство виконує повний цикл робіт – від проєктування та розрахунку вартості об'єкта до виготовлення конструкцій, логістичного забезпечення та монтажу будівель на майданчику замовника. Такий підхід дозволяє забезпечити високу якість виконання робіт, скоротити терміни будівництва та оптимізувати витрати клієнтів.

Рис. 2.2. Основні види об'єктів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Джерело: <https://tbstandart.com/>

Компанія надає широкий спектр послуг, зокрема: проєктування будівель та споруд; генеральний підряд; енергозберігаючі рішення; виготовлення металоконструкцій; розрахунок вартості будівництва; доставка та монтаж металоконструкцій; технічний супровід будівельних проєктів (рис. 2.3).

Конкурентною перевагою підприємства є власне виробництво металоконструкцій, що дозволяє здійснювати багаторівневий контроль якості продукції та забезпечувати індивідуальний підхід до кожного проєкту.

Рис. 2.3. Основні послуги ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Джерело: сформовано автором на основі даних офіційного сайту ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» <https://tbstandart.com/>

На офіційному сайті компанії зазначається, що використання металоконструкцій дає можливість значно скоротити строки будівництва та отримати функціональні й економічно ефективні будівлі з великими безопорними прольотами.

Важливим фактором розвитку ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є орієнтація на інноваційні технології та сучасні підходи до будівництва. Компанія використовує сучасні інженерні рішення, що забезпечують надійність, довговічність та енергоефективність споруд. Завдяки цьому підприємство успішно реалізує проєкти для клієнтів з різних регіонів України.

За результатами фінансового аналізу підприємство характеризується високою фінансовою стійкістю, значним рівнем ліквідності та достатнім потенціалом для подальшого розвитку. Це створює сприятливі передумови для впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління, яка спрямована на підвищення ефективності використання ресурсів та зростання вартості бізнесу.

Отже, є стабільним підприємством будівельної галузі, що поєднує виробництво металоконструкцій, проєктування та будівництво об'єктів різного призначення. Наявність власної виробничої бази, комплексний підхід до реалізації проєктів та позитивна динаміка фінансових показників забезпечують компанії конкурентні переваги та перспективи подальшого розвитку на національному ринку будівельних послуг.

2.2. Техніко-економічні показники розвитку ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Аналіз активів підприємства є важливим етапом оцінки його фінансового стану та потенціалу створення вартості. Активи відображають сукупність ресурсів, що використовуються підприємством для здійснення господарської діяльності та отримання економічних вигід у майбутньому. Дослідження динаміки активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021–2025 роки свідчить про загальне зростання майнового потенціалу підприємства, хоча окремі складові активів характеризуються різноспрямованими тенденціями (табл. 2.1).

Загальна вартість активів підприємства протягом досліджуваного періоду зросла з 37 160 тис. грн у 2021 році до 43 224 тис. грн у 2025 році. Абсолютний приріст становив 6 064 тис. грн або 16,3 %. Найбільше зростання активів спостерігалось у 2024 році, коли їх обсяг збільшився на 12,1 % порівняно з попереднім роком. Це свідчить про розширення масштабів діяльності підприємства та наращування ресурсної бази для подальшого розвитку.

У структурі активів найбільшу частку займають необоротні активи, основу яких становлять основні засоби. Протягом 2021–2025 років їх залишкова вартість скоротилася з 22 136 тис. грн до 19 310 тис. грн. Найбільше скорочення відбулося у 2024 році (-6,4 %), тоді як у 2025 році спостерігалось незначне зростання на 1,3 %. Зменшення залишкової вартості основних засобів пояснюється випереджаючими темпами нарахування амортизації порівняно з оновленням виробничих фондів.

Таблиця 2.1

Динаміка активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021-2025 рр.

Актив	2021	2022	2023	2024	2025	Темп приросту, %			
						2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023	2025/ 2024
I. Необоротні активи									
Основні засоби:	22136	20967	20385,4	19071,2	19309,6	-5,3	-2,8	-6,4	1,3
- первісна вартість	23319,8	23332,8	24098,6	24113	25701,8	0,1	3,3	0,1	6,6
- знос	1183,8	2365,8	3713,2	5041,8	6392,2	99,8	57,0	35,8	26,8
Усього за розділом I	22136	20978	20385	20624	19310	-5,2	-2,8	1,2	-6,4
II. Оборотні активи									
Запаси	456	901,7	768,1	1890,7	1565,4	97,7	-14,8	146,2	-17,2
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	3573,2	4932,6	6652,8	6239,1	6784,2	38,0	34,9	-6,2	8,7
Дебіторська заборгованість за рахунками:	2189,4	1605,1	1094,3	1498,4	1764,8	-26,7	-31,8	36,9	17,8
Інша поточна дебіторська заборгованість	7365	9161,5	7670,4	10372,6	12378,4	24,4	-16,3	35,2	19,3
Грошові кошти та їх еквіваленти:	13,6	1,9	25	1,2	25,7	-86,0	1215,8	-95,2	2041,7
Інші оборотні активи	1426,6	1131	1481,1	2053,7	1396,1	-20,7	31,0	38,7	-32,0
Усього за розділом II	15024	17734	17692	22056	23915	18,0	-0,2	24,7	8,4
Баланс	37160	38712	38077	42680	43224	4,2	-1,6	12,1	1,3

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Водночас первісна вартість основних засобів демонструвала стійку тенденцію до зростання: з 23 319,8 тис. грн у 2021 році до 25 701,8 тис. грн у 2025 році. Загальний приріст становив 10,2 %, що свідчить про здійснення підприємством інвестицій у матеріально-технічну базу. Разом із цим сума зносу збільшилася з 1 183,8 тис. грн до 6 392,2 тис. грн. Найвищий темп приросту зносу був зафіксований у 2022 році (99,8 %), що може свідчити про переоцінку активів або активне використання виробничих потужностей.

Загальна вартість необоротних активів скоротилася з 22 136 тис. грн до 19 310 тис. грн, тобто на 12,8 %. Це вказує на поступове зменшення питомої ваги необоротних активів у структурі балансу та переорієнтацію підприємства на більш мобільні активи.

Більш динамічний розвиток спостерігається у сфері оборотних активів. Їх обсяг зріс із 15 024 тис. грн у 2021 році до 23 915 тис. грн у 2025 році, що становить приріст 59,2 %. Найбільше збільшення відбулося у 2024 році, коли оборотні активи зросли на 24,7 %. Така тенденція свідчить про підвищення мобільності капіталу та зміцнення поточної платоспроможності підприємства.

У складі оборотних активів значну частку займає дебіторська заборгованість. Заборгованість за товари, роботи та послуги збільшилася з 3 573,2 тис. грн у 2021 році до 6 784,2 тис. грн у 2025 році. Загальний приріст становив майже 90 %. Особливо високі темпи зростання спостерігалися у 2022 та 2023 роках (38,0 % та 34,9 % відповідно). З одного боку, це є наслідком збільшення обсягів реалізації продукції та послуг, а з іншого – свідчить про необхідність посилення контролю за розрахунками з покупцями.

Інша поточна дебіторська заборгованість також демонструвала суттєве зростання – з 7 365 тис. грн до 12 378,4 тис. грн, або на 68,1 %. Найбільше збільшення відбулося у 2024 році (35,2 %), що потребує додаткового аналізу структури такої заборгованості та оцінки ризиків її неповернення.

Позитивною тенденцією є збільшення обсягів запасів підприємства. Незважаючи на коливання протягом окремих років, у 2025 році їх величина становила 1 565,4 тис. грн проти 456 тис. грн у 2021 році. Зростання запасів

більш ніж утричі може бути пов'язане зі збільшенням масштабів виробничої діяльності та розширенням портфеля замовлень.

Грошові кошти та їх еквіваленти характеризуються значною нестабільністю. Їх обсяг коливався від 1,2 тис. грн до 25,7 тис. грн. Незважаючи на високі темпи приросту в окремі роки, абсолютні значення залишаються незначними, що характерно для підприємств будівельної галузі, які спрямовують значну частину коштів у виробничий процес та розрахунки з контрагентами.

Аналіз динаміки активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» дозволяє зробити висновок про позитивні тенденції розвитку підприємства. Зростання загальної вартості активів, суттєве збільшення оборотного капіталу, розширення дебіторської заборгованості внаслідок збільшення обсягів реалізації та підтримання достатнього рівня матеріальних запасів свідчать про активний розвиток господарської діяльності. Водночас скорочення залишкової вартості основних засобів і зростання їх зносу вказують на необхідність подальшого оновлення виробничої бази. У цілому структура активів підприємства характеризується достатньою гнучкістю та створює передумови для подальшого підвищення ефективності діяльності та зростання вартості бізнесу.

Структура активів підприємства є важливим показником, що характеризує особливості формування майнового потенціалу, рівень мобільності ресурсів та ефективність їх використання. Аналіз структури активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021–2025 роки дозволяє оцінити зміни у співвідношенні між необоротними та оборотними активами, а також визначити основні тенденції розвитку підприємства (рис. 2.4.).

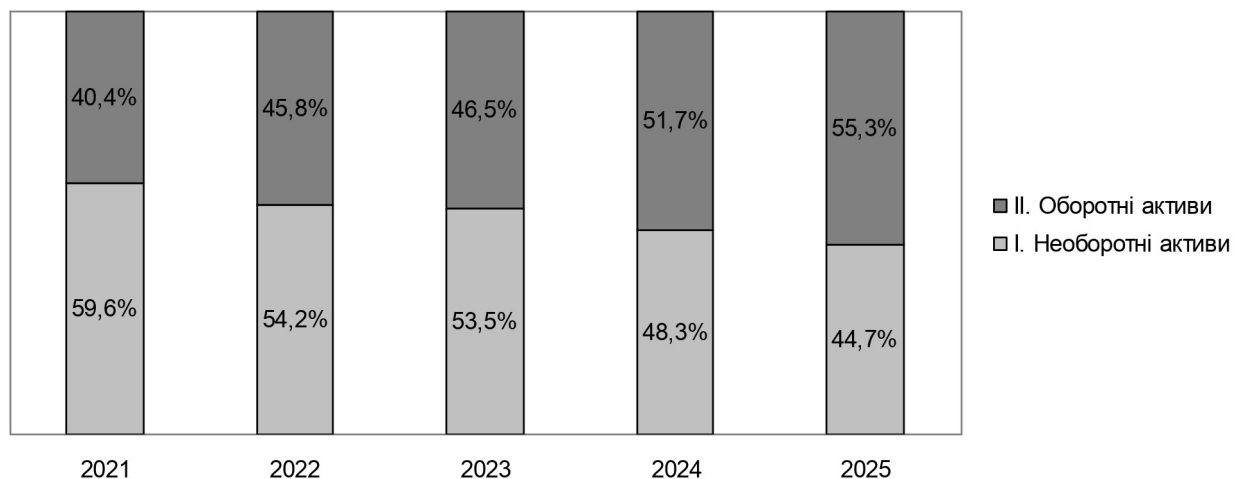

Рис. 2.4. Структура активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021-2025 рр.

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних

<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Протягом досліджуваного періоду загальна вартість активів підприємства зросла з 37 160 тис. грн у 2021 році до 43 224 тис. грн у 2025 році. Незважаючи на збільшення обсягів майна, структура активів зазнала певних змін, які свідчать про трансформацію фінансової політики підприємства та зміну пріоритетів у використанні ресурсів.

У структурі активів переважають необоротні активи, однак їх частка поступово зменшується. Якщо у 2021 році на необоротні активи припадало 59,6 % загальної вартості активів, то у 2025 році цей показник скоротився до 44,7 %. Основною складовою необоротних активів є основні засоби, частка яких також знизилася з 59,6 % до 44,7 %. Така тенденція пояснюється випереджаючим зростанням оборотних активів порівняно з необоротними та збільшенням ступеня зносу виробничих фондів.

Зменшення питомої ваги необоротних активів не свідчить про скорочення виробничого потенціалу підприємства. Навпаки, аналіз первісної вартості основних засобів показує її поступове зростання, що підтверджує здійснення інвестицій у виробничу базу. Водночас накопичення амортизаційного зносу

призводить до зменшення залишкової вартості основних засобів, що відображається у структурі активів.

Найбільш суттєві зміни відбулися в структурі оборотних активів. Їх частка зросла з 40,4 % у 2021 році до 55,3 % у 2025 році. Збільшення питомої ваги оборотних активів свідчить про підвищення мобільності капіталу та орієнтацію підприємства на забезпечення поточної діяльності необхідними ресурсами.

Вагому частку оборотних активів формує дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги збільшила свою частку в активах із 9,6 % у 2021 році до 15,7 % у 2025 році. Це є наслідком зростання обсягів реалізації продукції та розширення кола клієнтів. Разом із тим така тенденція потребує посилення контролю за станом розрахунків із контрагентами, оскільки надмірне накопичення дебіторської заборгованості може негативно впливати на ліквідність підприємства.

Особливе місце у структурі активів займає інша поточна дебіторська заборгованість, частка якої коливалася від 19,8 % до 28,6 % загальної вартості активів. У 2025 році цей показник становив 28,6 %, що робить дану статтю однією з найбільших складових активів підприємства. Така ситуація свідчить про значне відволікання коштів у розрахунки та потребує детального контролю з боку менеджменту.

Частка запасів у структурі активів залишається відносно невеликою. У 2021 році вона становила лише 1,2 %, а у 2025 році зросла до 3,6 %. Збільшення запасів пов'язане з розширенням обсягів діяльності підприємства та необхідністю забезпечення безперебійного виконання будівельних робіт і виробництва металоконструкцій.

Найменшу частку в активах підприємства займають грошові кошти та їх еквіваленти. Протягом досліджуваного періоду їх частка не перевищувала 0,1 % вартості активів. Це характерно для підприємств будівельної галузі, які працюють із тривалим операційним циклом та значною часткою дебіторської

заборгованості. Водночас незначний обсяг грошових коштів може створювати ризики щодо оперативного виконання фінансових зобов'язань.

Загалом структура активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» характеризується поступовим переходом від переважання необоротних активів до збільшення частки оборотного капіталу. Така тенденція свідчить про підвищення гнучкості фінансової системи підприємства та його здатності оперативно реагувати на зміни ринкового середовища. Разом із тим значна концентрація активів у дебіторській заборгованості вимагає вдосконалення політики управління розрахунками та підвищення ефективності використання оборотного капіталу.

Можемо зробити висновок, що структура активів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є загалом раціональною та відповідає специфіці діяльності підприємства будівельної галузі. Позитивними тенденціями є зростання оборотних активів, збільшення запасів для забезпечення виробничого процесу та збереження достатнього рівня майнового потенціалу. Водночас для подальшого підвищення ефективності діяльності доцільним є оновлення основних засобів та оптимізація структури дебіторської заборгованості.

Аналіз пасивів підприємства дає можливість оцінити джерела формування його майна, рівень фінансової незалежності та ефективність політики управління капіталом. Дослідження динаміки пасивів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021–2025 роки свідчить про зміцнення фінансової стійкості підприємства та зростання ролі власних джерел фінансування у структурі капіталу (табл. 2.2).

Загальна вартість джерел формування активів підприємства (валюта балансу) протягом аналізованого періоду збільшилася з 37 160 тис. грн у 2021 році до 43 224 тис. грн у 2025 році. Абсолютний приріст становив 6 064 тис. грн або 16,3 %. Найбільше зростання спостерігалось у 2024 році, коли баланс підприємства збільшився на 12,1 %, що було пов'язано із нарощуванням обсягів господарської діяльності та збільшенням оборотних активів.

Таблиця 2.2.

Динаміка пасивів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021-225 рр.

Пасив	2021	2022	2023	2024	2025	2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023	2025/ 2024
I. Власний капітал									
Зареєстрований (пайовий) капітал	25000	25000	25000	25000	25000	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	336	1864,7	8565,6	10132,8	11794,1	455,0%	359,4%	18,3%	16,4%
Усього за розділом I	25336	26865	33566	35133	36794	6,0%	24,9%	4,7%	4,7%
III. Поточні зобов'язання									
Поточна кредиторська заборгованість за									
товари, роботи, послуги	2208,3	1865,5	981,4	2047	615,1	-15,5%	-47,4%	108,6%	-70,0%
розрахунками з бюджетом	7,8	205,8	142,9	475,4	126,4	2538,5%	-30,6%	232,7%	-73,4%
розрахунками зі страхування	4,7	16,3	6,9	20,9	12				
розрахунками з оплати праці	43,5	28,3	33,6	50,1	22,1	-34,9%	18,7%	49,1%	-55,9%
Інші поточні зобов'язання	9559,5	9731,1	3346,7	4953,4	5654,5	1,8%	-65,6%	48,0%	14,2%
Усього за розділом III	11824	11847	4512	7547	6430	0,2%	-61,9%	67,3%	-14,8%
Баланс	37160	38712	38077	42680	43224	4,2%	-1,6%	12,1%	1,3%

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Основним джерелом фінансування діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є власний капітал. Його величина зросла з 25 336 тис. грн у 2021 році до 36 794 тис. грн у 2025 році. Загальний приріст склав 11 458 тис. грн або 45,2 %. Особливо значне зростання власного капіталу відбулося у 2023 році, коли його обсяг збільшився на 24,9 % порівняно з попереднім роком. Така тенденція свідчить про активне накопичення власних фінансових ресурсів та підвищення фінансової незалежності підприємства.

Важливою особливістю структури власного капіталу є незмінність зареєстрованого капіталу протягом усього досліджуваного періоду. Його розмір становив 25 000 тис. грн, що свідчить про відсутність додаткових внесків власників та забезпечення зростання капіталу виключно за рахунок результатів господарської діяльності.

Ключовим фактором збільшення власного капіталу став нерозподілений прибуток. Його обсяг зріс з 336 тис. грн у 2021 році до 11 794,1 тис. грн у 2025 році, тобто більш ніж у 35 разів. Найвищі темпи приросту були зафіксовані у 2022 році (455,0 %) та 2023 році (359,4 %). Це свідчить про стабільне отримання прибутку та спрямування значної його частини на розвиток підприємства. Зростання нерозподіленого прибутку є позитивною тенденцією, оскільки воно підвищує фінансову стійкість підприємства та створює додаткові можливості для фінансування інвестиційних проєктів без залучення зовнішніх джерел.

Поточні зобов'язання підприємства протягом аналізованого періоду характеризувалися тенденцією до скорочення. Якщо у 2021 році їх сума становила 11 824 тис. грн, то у 2025 році – лише 6 430 тис. грн. Загальне скорочення склало 5 394 тис. грн або 45,6 %. Найбільш суттєве зменшення відбулося у 2023 році, коли поточні зобов'язання скоротилися на 61,9 %. Така динаміка свідчить про покращення платіжної дисципліни та зниження залежності підприємства від зовнішніх короткострокових джерел фінансування.

У структурі поточних зобов'язань найбільшу частку займають інші поточні зобов'язання. Незважаючи на їх скорочення з 9 559,5 тис. грн у 2021

році до 5 654,5 тис. грн у 2025 році, вони залишаються основною складовою позикового капіталу підприємства. Значне зменшення даної статті у 2023 році на 65,6 % позитивно вплинуло на загальний рівень фінансової стійкості.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги протягом досліджуваного періоду мала нестабільний характер. У 2021 році її величина становила 2 208,3 тис. грн, а у 2025 році скоротилася до 615,1 тис. грн. Загалом зниження склало понад 72 %, що свідчить про покращення розрахунків із постачальниками та підрядниками.

Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом також зазнавала значних коливань. Найвищий рівень спостерігався у 2024 році (475,4 тис. грн), однак уже у 2025 році вона скоротилася до 126,4 тис. грн. Аналогічна ситуація характерна і для заборгованості зі страхування та оплати праці, які залишаються на незначному рівні та не створюють суттєвих ризиків для фінансової стабільності підприємства.

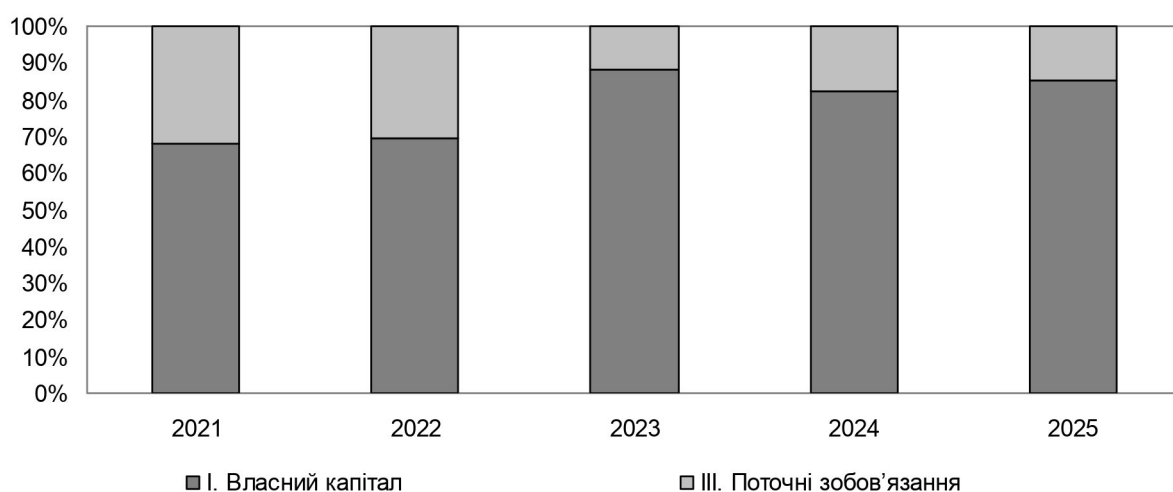

Рис. 2.5. Структура пасивів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за 2021-2025 рр.

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Позитивною тенденцією є відсутність довгострокових зобов'язань та короткострокових банківських кредитів протягом усього досліджуваного періоду. Це свідчить про незалежність підприємства від кредитних ресурсів та

низький рівень фінансового ризику. Водночас така ситуація може свідчити про недостатнє використання фінансового левериджу як інструменту прискорення розвитку бізнесу.

Зміни у структурі пасивів суттєво вплинули на рівень фінансової автономії підприємства. Частка власного капіталу у валюті балансу зросла з 68,2 % у 2021 році до 85,1 % у 2025 році. Водночас частка поточних зобов'язань скоротилася з 31,8 % до 14,9 %. Це свідчить про значне зміцнення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Таким чином, аналіз динаміки пасивів ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» засвідчив позитивні тенденції у формуванні джерел фінансування діяльності. Підприємство характеризується високим рівнем фінансової незалежності, постійним зростанням власного капіталу, значним накопиченням нерозподіленого прибутку та скороченням поточних зобов'язань. Усе це створює сприятливі умови для впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління та подальшого зростання вартості підприємства.

Проведений аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» дозволяє зробити висновок про загалом позитивну динаміку розвитку підприємства протягом 2021-2025 років. Незважаючи на складні економічні умови функціонування, підприємство забезпечило зростання обсягів реалізації продукції, покращення показників ефективності використання ресурсів та зміцнення фінансового потенціалу.

Одним із головних показників результативності діяльності є чистий дохід від реалізації продукції. За досліджуваний період його обсяг зріс із 7 928 тис. грн у 2021 році до 15 876 тис. грн у 2025 році, що становить приріст 100,3 %. Найбільш високі темпи зростання спостерігалися у 2022 році (76,5 %) та 2023 році (30,9 % (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка основних техніко-економічних показників ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Назва показника	2021	2022	2023	2024	2025	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2025/2024	2025/2021
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	7928	13997	18318	15298	15876	76,5%	30,9%	-16,5%	3,8%	100,3%
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	7353	12479	11290	13779	14215	69,7%	-9,5%	22,0%	3,2%	93,3%
Повні витрати на виготовлення і реалізацію продукції, тис. грн.	7353	12479	11290	13779	14215	69,7%	-9,5%	22,0%	3,2%	93,3%
Витрати на гривню реалізованої продукції, грн./грн.	0,93	0,89	0,616	0,901	0,895	-3,9%	-30,9%	46,1%	-0,6%	-3,5%
Прибуток від реалізації, тис. грн.	575	1518	7027	1519	1661	164,0%	362,9%	-78,4%	9,4%	188,9%
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	575	1529	7027	1519	1362	165,8%	359,7%	-78,4%	-10,3%	136,9%
Чисельність працівників, ос.	12	7	7	6	7	-41,7%	0,0%	-14,3%	16,7%	-41,7%
Вартість основних засобів, тис. грн.	22136	20967	20385	19071	19310	-5,3%	-2,8%	-6,4%	1,3%	-12,8%
Оборотні активи, тис. грн.	15024	17734	17692	22056	23915	18,0%	-0,2%	24,7%	8,4%	59,2%
Продуктивність праці, тис. грн./ос.	674	2000	2617	2550	2268	196,7%	30,9%	-2,6%	-11,0%	236,6%
Фондовіддача, грн./грн.	0,37	0,67	0,90	0,80	0,82	82,7%	34,6%	-10,7%	2,5%	125,1%
Фондомісткість, грн./грн.	2,737	1,498	1,113	1,247	1,216	-45,3%	-25,7%	12,0%	-2,4%	-55,6%
Фондоозброєність, тис. грн./ос.	1 845	2 995	2 912	3 179	2 759	62,4%	-2,8%	9,1%	-13,2%	49,5%
Оборотність оборотних активів, об./рік	0,53	0,79	1,04	0,69	0,66	49,6%	31,2%	-33,0%	-4,3%	25,8%
Тривалість обороту, дн.	682,20	456,12	347,70	519,04	542,27	-33,1%	-23,8%	49,3%	4,5%	-20,5%

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Незважаючи на певне скорочення доходу у 2024 році, вже у 2025 році ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» відновило позитивну динаміку, що свідчить про стійкість його ринкових позицій та здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Собівартість реалізованої продукції ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» протягом аналізованого періоду також зростала, проте її темпи були нижчими за темпи зростання доходу. Якщо у 2021 році собівартість становила понад 7,3 млн. грн, то у 2025 році – понад 14,2 млн. грн, що на 93,3 % більше. Важливо зазначити, що у 2023 році підприємству вдалося скоротити собівартість на 9,5% порівняно з 2022 роком, що позитивно вплинуло на фінансові результати.

Ефективність витрат підтверджується показником витрат на одну гривню реалізованої продукції. За досліджуваний період він зменшився з 0,93 грн до 0,895 грн, що свідчить про підвищення ефективності виробництва та реалізації продукції. Найкращий результат було досягнуто у 2023 році, коли витрати на гривню реалізованої продукції становили лише 0,616 грн.

Зростання обсягів діяльності та покращення структури витрат позитивно позначилися на фінансових результатах підприємства. Валовий прибуток збільшився з 575 тис. грн у 2021 році до 1 661 тис. грн у 2025 році, тобто майже у три рази. Найбільш успішним для підприємства став 2023 рік, коли валовий прибуток досяг 7 027 тис. грн. Аналогічна тенденція спостерігається щодо прибутку від реалізації, прибутку до оподаткування та чистого фінансового результату. Незважаючи на певне зниження прибутковості після 2023 року, чистий прибуток у 2025 році перевищував рівень 2021 року на 136,9 %, що свідчить про збереження позитивних фінансових результатів.

Важливою характеристикою діяльності підприємства є ефективність використання трудових ресурсів. Середньооблікова чисельність працівників скоротилася з 12 осіб у 2021 році до 7 осіб у 2025 році. При цьому продуктивність праці зросла з 674 тис. грн на одного працівника до 2 268 тис. грн на одного працівника, тобто на 236,6 %. Це свідчить про суттєве

підвищення ефективності використання персоналу та оптимізацію кадрової політики підприємства.

Аналіз використання основних засобів показує, що їх вартість поступово скорочувалася і у 2025 році становила 19 310 тис. грн, що на 12,8 % менше порівняно з 2021 роком. Незважаючи на це, ефективність використання основних фондів істотно покращилася. Зокрема, фондівіддача зросла з 0,37 грн до 0,82 грн, або на 125,1 %, що свідчить про значне підвищення результативності використання виробничого потенціалу. Одночасно фондомісткість скоротилася на 55,6 %, що також є позитивною тенденцією.

Особливо важливими для оцінки фінансової стійкості є показники оборотних активів. Їх обсяг збільшився з 15 024 тис. грн у 2021 році до 23 915 тис. грн у 2025 році, або на 59,2 %. Це забезпечило підприємству достатній рівень ліквідності та можливість фінансування поточної діяльності.

Разом з тим аналіз оборотності оборотних активів свідчить про певне погіршення швидкості обороту капіталу після 2023 року. Якщо у 2023 році коефіцієнт оборотності становив 1,04 оборту на рік, то у 2025 році він знизився до 0,66 оборту. Відповідно тривалість одного обороту збільшилася з 347,7 до 542,3 днів. Це свідчить про зростання потреби в оборотному капіталі та необхідність удосконалення управління запасами і дебіторською заборгованістю.

Загалом результати аналізу свідчать, що ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» характеризується позитивною динамікою розвитку. Основними досягненнями підприємства є подвоєння обсягів реалізації продукції, суттєве зростання прибутковості, підвищення продуктивності праці, покращення ефективності використання основних засобів та зміцнення фінансового потенціалу. Водночас певного вдосконалення потребує система управління оборотними активами з метою прискорення їх оборотності та підвищення ефективності використання капіталу. Наявні результати діяльності свідчать про достатній потенціал підприємства для впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління та подальшого зростання його ринкової вартості.

2.3. Аналіз діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за основними підходами до оцінки вартості підприємства

Показники створення вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» свідчать про позитивну динаміку розвитку підприємства протягом 2021–2025 років. Найбільший вплив на формування вартості бізнесу здійснюють: Фінансові драйвери вартості, фінансова стійкість, операційні драйвери вартості, вартісно-орієнтовані показники, ЗЕД-драйвери вартості (табл. 2.4).

Оцінка показників створення вартості підприємства є важливим етапом дослідження ефективності вартісно-орієнтованого управління, оскільки дозволяє визначити здатність підприємства генерувати додану вартість для власників та забезпечувати довгострокове зростання ринкової вартості бізнесу. Проведений аналіз показників ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» свідчить про наявність позитивних тенденцій розвитку підприємства та достатнього потенціалу для впровадження концепції Value-Based Management.

Насамперед слід відзначити фінансові драйвери створення вартості. У 2025 році чистий дохід від реалізації продукції становив 15 876 тис. грн, що є основою формування майбутніх грошових потоків та фінансової стабільності підприємства. Важливим результатом діяльності є отримання чистого прибутку в розмірі 1 362 тис. грн, який виступає джерелом зростання власного капіталу та внутрішньої вартості бізнесу.

Показник рентабельності продажів (ROS) становить 8,58 %, що свідчить про достатній рівень ефективності операційної діяльності. Це означає, що з кожної гривні реалізованої продукції підприємство отримує майже 9 копійок чистого прибутку. Для підприємства будівельної галузі та виробника металоконструкцій такий показник можна вважати позитивним, оскільки він підтверджує здатність підприємства ефективно контролювати витрати та забезпечувати прибутковість діяльності.

Таблиця 2.4

Показники створення вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» як підприємства-суб'єкта ЗЕД у 2025 році

Група показників	Показник	Формула розрахунку	Значення	Характеристика впливу на вартість
Фінансові драйвери вартості	Чистий дохід від реалізації	Виручка	15 876 тис. грн	Формує основу майбутніх грошових потоків
	Чистий прибуток	ЧП	1 362 тис. грн	Джерело приросту власного капіталу
	Рентабельність продажів (ROS)	ЧП / Дохід $\times 100$	8,58%	Свідчить про ефективність основної діяльності
	Рентабельність активів (ROA)	ЧП / Активи $\times 100$	3,15%	Характеризує ефективність використання активів
	Рентабельність власного капіталу (ROE)	ЧП / ВК $\times 100$	3,70%	Відображає прибутковість для власників
Фінансова стійкість	Коефіцієнт автономії	ВК / Активи	0,851	Високий рівень фінансової незалежності
	Поточна ліквідність	ОА / ПЗ	3,72	Висока платоспроможність підприємства
	Частка власного капіталу	ВК / Активи $\times 100$	85,10%	Сприяє зростанню інвестиційної привабливості
Операційні драйвери вартості	Оборотність активів	Дохід / Активи	0,37	Відображає ефективність використання ресурсів
	Частка оборотних активів	ОА / Активи $\times 100$	55,30%	Забезпечує гнучкість фінансування діяльності
	Частка дебіторської заборгованості	ДЗ / Активи $\times 100$	15,70%	Впливає на швидкість обороту капіталу
Вартісно-орієнтовані показники	Чисті активи	Активи – Зобов'язання	36 794 тис. грн	Базова оцінка вартості підприємства
	Приріст чистих активів (2021–2025)	ЧА2025 – ЧА2021	11 458 тис. грн	Зростання внутрішньої вартості бізнесу
	Темп приросту чистих активів	$\frac{\Delta \text{ЧА}}{\text{ЧА2021}} \times 100$	45,20%	Свідчить про створення доданої вартості
	EVA (спрощений розрахунок)	$\text{NOPAT} - \text{IC} \times \text{WACC}$	–2 317 тис. грн	Вказує на необхідність підвищення ефективності капіталу
ЗЕД-драйвери вартості	Конкурентоспроможність продукції	Якісна оцінка	Висока	Забезпечує розширення ринків збуту
	Комплексність послуг	Якісна оцінка	Висока	Формує додаткову цінність для клієнтів
	Власне виробництво металоконструкцій	Якісна оцінка	Наявне	Знижує витрати та підвищує контроль якості
	Інвестиційна привабливість	Комплексна оцінка	Висока	Позитивно впливає на ринкову вартість підприємства

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Таблиця 2.5

Аналіз діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» за основними підходами до оцінки вартості підприємства за 2025 рік

Підхід	Метод оцінки	Показник	Формула розрахунку	Результат (2025 р.)	Інтерпретація
Дохідний	Рентабельність продажів (ROS)	ROS	Чистий прибуток / Чистий дохід $\times 100$	8,58%	Підприємство отримує 8,58 коп. чистого прибутку з кожної гривні реалізованої продукції
	Темп зростання доходу	Тз	Дохід 2025 / Дохід 2021 $\times 100$	200,25%	Обсяг реалізації за 2021–2025 рр. зріс удвічі
	Середній чистий прибуток	Пср	Σ ЧП / n	2 381,8 тис. грн	Стабільна прибутковість діяльності
Витратний	Метод чистих активів	Чисті активи	Активи – Zobov'язання	36 794 тис. грн	Орієнтовна вартість підприємства за витратним підходом
	Приріст чистих активів	Δ ЧА	ЧА2025 – ЧА2021	11 458 тис. грн	Зростання власної вартості підприємства
	Темп приросту чистих активів	Тпр	Δ ЧА / ЧА2021 $\times 100$	45,20%	Висока динаміка нарощування капіталу
Порівняльний	Рентабельність активів	ROA	Чистий прибуток / Активи $\times 100$	3,15%	Активи генерують прибуток та використовуються ефективно
	Рентабельність власного капіталу	ROE	Чистий прибуток / Власний капітал $\times 100$	3,70%	Власний капітал забезпечує позитивну дохідність
	Оборотність активів	ОА	Чистий дохід / Активи	0,37 разу	Кожна гривня активів генерує 0,37 грн доходу
Вартісно-орієнтований	Коефіцієнт автономії	КА	Власний капітал / Активи	0,851	Висока фінансова незалежність підприємства
	Поточна ліквідність	Кпл	Оборотні активи / Поточні zobov'язання	3,72	Висока платоспроможність та ліквідність
	Забезпеченість власними коштами	Кзвк	(ВК – НА) / ОА	0,73	Значний запас фінансової стійкості
	Economic Value Added (EVA)	EVA	NOPAT – IC $\times$ WACC	–2 317 тис. грн	Підприємство отримує бухгалтерський прибуток, але економічна додана вартість поки що від'ємна

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>

Водночас спрощений розрахунок показника економічної доданої вартості EVA показав від'ємне значення на рівні понад 2,1 млн. грн. Це означає, що отриманий прибуток поки що не компенсує повною мірою вартість залученого капіталу. Такий результат не свідчить про збитковість підприємства, проте вказує на необхідність підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, оптимізації структури капіталу та збільшення прибутковості діяльності.

Для підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності особливого значення набувають ЗЕД-драйвери створення вартості. ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» характеризується високим рівнем конкурентоспроможності продукції, що забезпечує можливість розширення ринків збуту та формування стабільного попиту на продукцію підприємства. Важливою конкурентною перевагою є комплексність послуг, що включає проектування, виготовлення металоконструкцій, монтаж та технічний супровід будівельних проєктів. Такий підхід створює додаткову цінність для клієнтів і сприяє зміцненню ринкових позицій підприємства.

Наявність власного виробництва металоконструкцій дозволяє контролювати якість продукції, знижувати виробничі витрати та підвищувати ефективність господарської діяльності. Крім того, високий рівень фінансової стійкості та стабільна прибутковість формують позитивний інвестиційний імідж підприємства та сприяють зростанню його ринкової вартості.

Таким чином, результати аналізу свідчать, що основними драйверами створення вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є стабільне зростання доходів, високий рівень фінансової незалежності, збільшення чистих активів, наявність власної виробничої бази та комплексний характер послуг. Водночас для подальшого зростання вартості бізнесу доцільно підвищити ефективність використання капіталу, прискорити оборотність активів та забезпечити досягнення позитивного значення показника EVA. Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства та зміцненню його конкурентних позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Проведена оцінка діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» засвідчила позитивну динаміку розвитку підприємства. Найкращі результати отримано за витратним та дохідним підходами: вартість чистих активів у 2025 році досягла 36,8 млн грн, а чистий дохід за досліджуваний період зріс удвічі. Високі значення коефіцієнта автономії (85,1 %) та поточної ліквідності (3,72) свідчать про фінансову стійкість підприємства. Разом з тим розрахунок EVA показав від'ємне значення економічної доданої вартості, що вказує на необхідність підвищення ефективності використання капіталу та впровадження інструментів вартісно-орієнтованого управління.

Вартість чистих активів за 2021–2025 роки зросла на 45,2 %, чистий дохід збільшився у два рази, а власний капітал зріс на 11,5 млн грн. Підприємство має високий рівень фінансової незалежності (85,1 %) та ліквідності (3,72), що підтверджує його фінансову стійкість. Найбільш доцільним для оцінки діяльності підприємства є поєднання дохідного та вартісно-орієнтованого підходів, оскільки вони дозволяють оцінити не лише поточний фінансовий результат, а й потенціал створення вартості в майбутньому.

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ НА ТОВ «ТЕРМОБУД СТАНДАРТ ПЛЮС»

3.1. Формування системи ключових факторів створення вартості підприємства

Аналіз наукової літератури, діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» та оцінювання особливостей ринку, свідчить, що вартісно-орієнтоване управління є комплексною системою, яка поєднує стратегічне планування, фінансовий аналіз, управління капіталом, оцінку ризиків та систему мотивації. Для ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» застосування даної концепції є доцільним, оскільки підприємство має виробничу базу, стабільні фінансові показники, позитивну динаміку активів і потенціал для подальшого зростання вартості бізнесу.

Для визначення ефективності діяльності та рівня створення вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» було проведено оцінку підприємства за дохідним, витратним, порівняльним та вартісно-орієнтованим підходами. Отримані результати дозволяють комплексно оцінити фінансовий стан підприємства, ефективність використання ресурсів та перспективи подальшого розвитку.

Результати оцінки за дохідним підходом свідчать про позитивну динаміку розвитку підприємства. Рентабельність продажів (ROS) у 2025 році становить 8,58 %, що означає отримання 8,58 копійки чистого прибутку з кожної гривні реалізованої продукції. Для підприємства будівельної галузі та виробника металоконструкцій такий показник характеризує достатній рівень ефективності операційної діяльності та здатність підприємства контролювати витрати. Важливим підтвердженням позитивної динаміки є темп зростання доходу, який за 2021–2025 роки склав 200,25 %. Таким чином, обсяг реалізації продукції та послуг фактично зріс удвічі, що свідчить про зміцнення ринкових позицій підприємства та зростання попиту на його продукцію. Додатково про стабільність фінансових результатів свідчить середній чистий прибуток за

досліджуваний період на рівні 2 381,8 тис. грн. Сукупність цих показників підтверджує, що підприємство має достатній потенціал для генерування майбутніх грошових потоків, а отже створює передумови для зростання своєї вартості.

Оцінка за витратним підходом базується на аналізі чистих активів підприємства. У 2025 році їх величина становила 36 794 тис. грн, що можна розглядати як орієнтовну внутрішню вартість бізнесу. Особливо важливим є той факт, що за період 2021–2025 років чисті активи збільшилися на 11 458 тис. грн, або на 45,2 %. Таке зростання свідчить про накопичення власного капіталу, підвищення фінансової стійкості та послідовне нарощування економічного потенціалу підприємства. Фактично підприємство створює додану вартість за рахунок збільшення власних фінансових ресурсів та нерозподіленого прибутку, що є позитивною характеристикою його розвитку.

Порівняльний підхід дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів підприємства через систему показників рентабельності та оборотності. Рентабельність активів (ROA) становить 3,15 %, що свідчить про здатність активів генерувати прибуток. Рентабельність власного капіталу (ROE) дорівнює 3,70 %, тобто кожна гривня власного капіталу приносить підприємству прибуток. Хоча зазначені показники не є високими, вони залишаються позитивними та підтверджують прибутковий характер діяльності підприємства. Показник оборотності активів становить 0,37 разу, що означає формування 37 копійок доходу на кожную гривню вкладених активів. Для капіталомісткого підприємства будівельної галузі цей результат є прийнятним, однак свідчить про наявність резервів щодо підвищення ефективності використання активів та прискорення їх оборотності.

Найбільш комплексну характеристику діяльності підприємства забезпечує вартісно-орієнтований підхід. Коефіцієнт автономії на рівні 0,851 свідчить про дуже високий рівень фінансової незалежності підприємства. Понад 85 % його активів сформовано за рахунок власного капіталу, що мінімізує ризики втрати платоспроможності та підвищує інвестиційну

привабливість. Високий рівень поточної ліквідності (3,72) підтверджує здатність підприємства своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання та забезпечувати безперервність господарської діяльності. Показник забезпеченості власними коштами становить 0,73, що значно перевищує нормативне значення та характеризує наявність достатнього запасу фінансової стійкості.

Разом із тим результати розрахунку показника Economic Value Added (EVA) виявили певні проблемні аспекти. Значення EVA становить –2 317 тис. грн, що свідчить про відсутність економічної доданої вартості в розумінні концепції Value-Based Management. Незважаючи на отримання бухгалтерського прибутку, рівень прибутковості поки що не забезпечує повного покриття вартості залученого капіталу. Це означає, що підприємство має резерви для підвищення ефективності використання власного капіталу та збільшення прибутковості діяльності.

Узагальнюючи результати оцінки, можна зробити висновок, що ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» характеризується високим рівнем фінансової стійкості, значною часткою власного капіталу, позитивною динамікою доходів та зростанням внутрішньої вартості бізнесу. Найкращі результати підприємство демонструє за витратним та дохідним підходами, що підтверджується збільшенням чистих активів на 45,2 % та подвоєнням обсягів реалізації продукції. Водночас від'ємне значення EVA свідчить про необхідність удосконалення системи управління капіталом, підвищення рентабельності активів та активізації заходів щодо створення економічної доданої вартості. Саме тому впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління є доцільним напрямом підвищення ефективності діяльності та забезпечення довгострокового зростання вартості підприємства.

Таблиця 3.1

Комбінований SWOT/SPACE – аналіз для ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Група факторів	Фактор вартості	SWOT/SPACE	Вплив на вартість підприємства
Фінансові фактори	Зростання чистого доходу від реалізації	Сильна сторона	Формує майбутні грошові потоки та збільшує ринкову вартість
	Зростання власного капіталу	Сильна сторона	Підвищує фінансову стійкість та інвестиційну привабливість
	Високий рівень ліквідності	Сильна сторона	Знижує фінансові ризики
	Висока частка власного капіталу (85,1 %)	Фінансова сила	Забезпечує незалежність від зовнішніх джерел фінансування
Операційні фактори	Власне виробництво металоконструкцій	Сильна сторона	Знижує витрати та підвищує рентабельність
	Комплексність послуг	Конкурентна перевага	Створює додаткову цінність для клієнтів
	Підвищення продуктивності праці	Сильна сторона	Сприяє зростанню прибутковості
	Оптимізація витрат виробництва	Можливість	Забезпечує зростання EVA
Ринкові фактори	Розширення ринків збуту	Можливість	Сприяє зростанню доходів
	Ділова репутація підприємства	Сильна сторона	Формує довіру клієнтів та партнерів
	Конкурентоспроможність продукції	Конкурентна перевага	Забезпечує стабільність замовлень
	Участь у міжнародних проєктах	Можливість	Підвищує ринкову капіталізацію бізнесу
ЗЕД-фактори	Розвиток зовнішньоекономічної діяльності	Можливість	Формує додаткові джерела доходів
	Диверсифікація клієнтської бази	Можливість	Знижує залежність від окремих замовників
	Управління валютними ризиками	Загроза	Зменшує фінансові втрати
	Розвиток міжнародного партнерства	Можливість	Підвищує інвестиційну привабливість
Стратегічні фактори	Впровадження концепції VBM	Стратегічна рекомендація	Забезпечує максимізацію вартості підприємства
	Підвищення ефективності використання активів	Слабка сторона	Сприяє зростанню ROA та EVA
	Інноваційний розвиток	Можливість	Формує довгострокові конкурентні переваги
	Зростання економічної доданої вартості (EVA)	Стратегічна мета	Безпосередньо збільшує вартість бізнесу

Джерело: Сформовано автором на основі даних <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file> та <https://tbstandart.com/>

Проведений SWOT-аналіз показав, що основними сильними сторонами ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є висока фінансова стійкість, значна частка власного капіталу, наявність власного виробництва металоконструкцій, комплексність надання послуг та позитивна динаміка фінансових результатів. До слабких сторін належать невисока оборотність активів та від'ємне значення показника EVA.

Матриця SPACE-аналізу для ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» (представлена у табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Матриця SPACE-аналізу для ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» на основі ретроспективних даних та діяльності за 2025 рік

Показник	Оцінка	Показник	Оцінка
Фінансова сила (FS)		Конкурентні переваги (CA)	
Рентабельність продажів	4	Власне виробництво металоконструкцій	-5
Висока ліквідність (3,72)	6	Комплексність послуг	-4
Висока частка власного капіталу (85,1 %)	6	Впізнаваність та репутація	-3
Зростання чистих активів	5	Невисока оборотність активів	-2
Середнє значення FS	5,25	Середнє значення CA	-3,50
Привабливість галузі (IS)		Стабільність (ES)	
Попит на промислове будівництво	5	Воєнні ризики	-6
Розвиток інфраструктурних проєктів	5	Інфляційні процеси	-4
Перспективи післявоєнної відбудови України	6	Валютні ризики	-4
Потенціал розвитку ЗЕД	4	Конкуренція на ринку	-3
Середнє значення IS	5	Середнє значення ES	-4,25

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних

<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file> та <https://tbstandart.com/>

Отримані координати (1,5; 1,0) розміщують ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» у квадранті агресивної стратегії (Aggressive Position).

Це означає, що підприємство має: високий рівень фінансової стійкості; значний запас власного капіталу; конкурентні переваги завдяки власному виробництву металоконструкцій; перспективи розширення діяльності на внутрішньому та зовнішньому ринках; потенціал для залучення інвестицій.

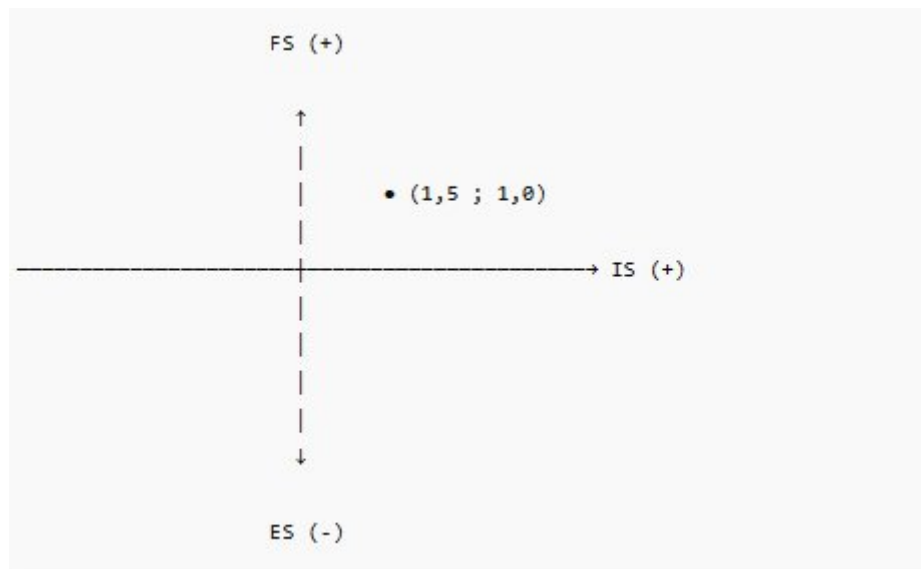

Рис. 3.1. Графічне представлення матриці SPACE для ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Джерело: Сформовано та розраховано автором на основі даних

<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file> та <https://tbstandart.com/>

Стратегічні рекомендації за результатами SPACE-аналізу для досліджуваного підприємства можна сформулювати наступним чином:

Для підвищення вартості підприємства доцільно: розширювати зовнішньоекономічну діяльність та географію збуту; активізувати участь у проєктах післявоєнної відбудови України; підвищувати оборотність активів та ефективність використання капіталу; впроваджувати інструменти Value-Based Management для зростання EVA; розвивати інвестиційні та інноваційні проєкти на базі власного виробництва металоконструкцій.

SPACE-аналіз підтвердив, що ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» перебуває у сприятливій стратегічній позиції та має достатній потенціал для реалізації агресивної стратегії розвитку, спрямованої на максимізацію вартості підприємства.

Впровадження інструментів Value-Based Management на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» сприятиме підвищенню ефективності використання активів і капіталу, покращенню фінансових результатів та зміцненню конкурентних позицій підприємства (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Напрями впровадження Value-Based Management на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Джерело: Сформовано автором на основі даних

<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file> та <https://tbstandart.com/>

Ключовими складовими системи VBM визначено підвищення прибутковості діяльності, оптимізацію структури активів, прискорення оборотності оборотних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, підвищення ефективності використання власного капіталу та формування системи ключових показників ефективності (КРІ) на основі показників створення вартості. Зазначені заходи охоплюють основні фінансові та операційні драйвери вартості підприємства і забезпечують комплексний підхід до управління його розвитком.

Підвищення прибутковості діяльності передбачає зростання доходів та оптимізацію витрат, що безпосередньо впливає на формування прибутку та збільшення власного капіталу. Оптимізація структури активів і прискорення оборотності оборотних коштів сприяють більш ефективному використанню наявних ресурсів та підвищенню ділової активності підприємства. Скорочення

дебіторської заборгованості забезпечує прискорення грошових потоків і покращення ліквідності, тоді як підвищення ефективності використання власного капіталу дозволяє збільшити віддачу на вкладені ресурси.

Особливе значення має впровадження системи KPI, орієнтованої на показники створення вартості (EVA, ROA, ROE, ROIC та інші), що забезпечує узгодження стратегічних цілей підприємства з поточними управлінськими рішеннями та мотивацією персоналу.

Сукупна реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, створенню доданої економічної вартості та зростанню ринкової вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс», що відповідає принципам сучасного вартісно-орієнтованого управління.

3.2. Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх впливу на ринкову вартість підприємства

Проведений аналіз показав, що ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» характеризується високою фінансовою стійкістю, зростанням чистих активів та позитивною динамікою доходів. Водночас розрахунок показника EVA у 2025 році показав від'ємне значення (понад 2,3 млн. грн), що свідчить про недостатню ефективність використання капіталу з позицій вартісно-орієнтованого управління.

Для усунення зазначених недоліків пропонується впровадження системи Value-Based Management (VBM), спрямованої на підвищення економічної доданої вартості. З метою підвищення ефективності діяльності та забезпечення зростання ринкової вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» запропоновано комплекс заходів, сформованих відповідно до концепції Value-Based Management (VBM). Їх реалізація спрямована на покращення фінансових результатів, підвищення ефективності використання ресурсів та створення доданої економічної вартості для власників підприємства.

Одним із пріоритетних напрямів є скорочення дебіторської заборгованості шляхом посилення контролю за розрахунками з контрагентами

та скорочення термінів відстрочки платежів. Для підприємства, у структурі активів якого дебіторська заборгованість займає суттєву частку, даний захід дозволить прискорити оборотність оборотних активів, покращити ліквідність та вивільнити додаткові фінансові ресурси для поточної діяльності (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Узагальнююча оцінка заходів щодо впровадження інструментів Value-Based Management на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс»

Захід	Механізм реалізації	Очікуваний результат
Скорочення дебіторської заборгованості	Посилення контролю за розрахунками з контрагентами, скорочення термінів відстрочки платежів	Прискорення оборотності оборотних активів та підвищення ліквідності
Оптимізація виробничих витрат	Впровадження контролю витрат, удосконалення закупівельної політики, зниження непродуктивних витрат	Зниження собівартості продукції та підвищення прибутковості
Підвищення оборотності активів	Оптимізація використання виробничих ресурсів та оборотного капіталу	Зростання доходу без додаткових інвестицій
Впровадження системи KPI на основі EVA, ROA, ROE	Встановлення цільових показників для менеджменту та працівників	Орієнтація управлінських рішень на створення вартості підприємства
Розширення зовнішньоекономічної діяльності	Пошук нових партнерів та ринків збуту, участь у міжнародних проєктах	Зростання обсягів реалізації та диверсифікація ризиків
Автоматизація фінансового планування та контролю	Впровадження сучасних інструментів бюджетування та управлінського обліку	Підвищення оперативності та якості управлінських рішень
Управління структурою капіталу	Контроль вартості капіталу та ефективності його використання	Покращення показника EVA та ринкової вартості підприємства
Розвиток власного виробництва металоконструкцій	Модернізація виробничих процесів та розширення асортименту продукції	Зростання конкурентоспроможності та маржинальності продукції

Джерело: сформовано автором

Основною метою впровадження VBM є забезпечення зростання ринкової вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» шляхом: підвищення прибутковості діяльності; оптимізації структури активів; прискорення оборотності оборотних коштів; скорочення дебіторської заборгованості; підвищення ефективності використання власного капіталу; формування системи KPI на основі показників створення вартості.

Важливим елементом підвищення вартості підприємства є оптимізація виробничих витрат. Вона передбачає впровадження системи контролю витрат, удосконалення закупівельної політики та скорочення непродуктивних витрат. Реалізація цього заходу сприятиме зниженню собівартості продукції, підвищенню рентабельності продажів та збільшенню чистого прибутку, що безпосередньо впливає на зростання вартості бізнесу.

Наступним напрямом є підвищення оборотності активів шляхом більш ефективного використання виробничих ресурсів та оборотного капіталу. Зростання швидкості обороту активів дозволить підприємству отримувати більший дохід без необхідності здійснення значних додаткових інвестицій, що позитивно вплине на показники рентабельності та економічної доданої вартості.

Особливе значення для впровадження вартісно-орієнтованого управління має формування системи ключових показників ефективності (KPI) на основі таких індикаторів, як EVA, ROA та ROE. Запровадження цільових значень для керівників і працівників забезпечить орієнтацію управлінських рішень на створення вартості підприємства, а також сприятиме узгодженню стратегічних та операційних цілей.

Для підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності важливим чинником зростання вартості є розширення зовнішньоекономічної діяльності. Реалізація цього заходу передбачає пошук нових партнерів, освоєння нових ринків збуту та участь у міжнародних проєктах. Це дозволить збільшити обсяги реалізації продукції, диверсифікувати ризики та зміцнити конкурентні позиції підприємства на міжнародному ринку.

Підвищенню якості управління сприятиме автоматизація фінансового планування та контролю. Використання сучасних інструментів бюджетування, управлінського обліку та фінансового моніторингу забезпечить своєчасне отримання інформації для прийняття управлінських рішень, підвищить їх обґрунтованість та оперативність.

Окрему увагу приділено управлінню структурою капіталу, яке передбачає контроль вартості залучених ресурсів та підвищення ефективності їх використання. Реалізація цього заходу сприятиме покращенню показника Economic Value Added (EVA), зниженню фінансових ризиків та підвищенню ринкової вартості підприємства.

Завершальним елементом запропонованої системи є розвиток власного виробництва металоконструкцій. Модернізація виробничих процесів, оновлення обладнання та розширення асортименту продукції дозволять підвищити конкурентоспроможність підприємства, збільшити маржинальність продукції та сформувати додаткові джерела прибутку.

Таблиця 3.4

Підсумкові результати впровадження проекту для ТОВ «Термобуд
Стандарт Плюс»

Показник	До впро- вадження	Після впро- вадження	Відхилення
Чистий прибуток, тис. грн	1 362,0	2 209,0	+847,0
Рентабельність продажів, %	8,58	13,91	+5,33 в.п.
Вивільнення оборотних коштів, тис. грн	–	1 017,6	+1 017,6
EVA, тис. грн	–2 317,0	–1 470,0	+847,0
Чисті активи, тис. грн	36 794,0	37 641,0	+847,0

Джерело: Розраховано автором на основі даних

<https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file> та <https://tbstandart.com/>

Результати оцінки ефективності впровадження інструментів Value-Based Management свідчать про суттєве покращення фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». Реалізація запропонованих заходів забезпечує не лише зростання прибутковості

підприємства, але й створює передумови для підвищення його ринкової вартості та інвестиційної привабливості.

Зокрема, прогнозний чистий прибуток підприємства зростає з 1 362 тис. грн до 2 209 тис. грн, що забезпечує додатковий фінансовий результат у розмірі 847 тис. грн. Це свідчить про високу економічну доцільність запропонованих заходів та їх позитивний вплив на фінансові результати діяльності.

Внаслідок оптимізації витрат та підвищення ефективності використання ресурсів рентабельність продажів збільшується з 8,58 % до 13,91 %, тобто на 5,33 відсоткових пункти. Це означає, що підприємство отримуватиме більший прибуток з кожної гривні реалізованої продукції, що безпосередньо впливає на зростання його вартості.

Важливим результатом впровадження заходів є вивільнення 1 017,6 тис. грн оборотних коштів за рахунок скорочення дебіторської заборгованості та прискорення оборотності капіталу. Це сприятиме покращенню ліквідності, зміцненню фінансової стійкості та зменшенню потреби у залученні зовнішніх джерел фінансування.

Позитивна динаміка спостерігається і щодо показника Economic Value Added (EVA). Незважаючи на те, що його значення залишається від'ємним, воно покращується з -2 317 тис. грн до -1 470 тис. грн. Отриманий результат свідчить про скорочення розриву між прибутковістю підприємства та вартістю залученого капіталу, а також підтверджує правильність обраного напрямку управлінських змін.

Крім того, впровадження концепції VBM забезпечує зростання чистих активів підприємства з 36 794 тис. грн до 37 641 тис. грн. Збільшення чистих активів характеризує підвищення внутрішньої вартості бізнесу та зміцнення його фінансового потенціалу.

Таким чином, реалізація запропонованого проєкту впровадження інструментів Value-Based Management на ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є економічно обґрунтованою та ефективною. Запропоновані заходи забезпечують зростання прибутковості, покращення показників фінансової стійкості,

підвищення ефективності використання капіталу та формування доданої вартості. Це створює сприятливі умови для довгострокового розвитку підприємства, зміцнення його конкурентних позицій та подальшого зростання ринкової вартості відповідно до принципів вартісно-орієнтованого управління.

Отже, запропонований комплекс заходів охоплює фінансові, операційні, інвестиційні та стратегічні аспекти діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс». Їх реалізація створює передумови для підвищення прибутковості, ефективності використання активів і капіталу, зміцнення конкурентних переваг та забезпечення довгострокового зростання вартості підприємства відповідно до принципів Value-Based Management.

Реалізація запропонованих заходів дозволить ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» підвищити ефективність використання ресурсів, зміцнити фінансову стійкість та збільшити прибутковість діяльності. Загальний економічний ефект від впровадження інструментів Value-Based Management оцінюється у 847 тис. грн додаткового прибутку на рік, що забезпечить зростання чистих активів підприємства та створить передумови для подальшого підвищення його ринкової вартості.

ВИСНОВКИ

ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є підприємством будівельної галузі, діяльність якого протягом останніх років характеризується стабільним розвитком, високим рівнем фінансової стійкості та позитивною динамікою основних економічних показників. Аналіз розвитку підприємства за 2020–2025 роки свідчить про поступове зміцнення його ринкових позицій та нарощування власного економічного потенціалу.

У процесі дослідження встановлено, що вартісно-орієнтоване управління є сучасною концепцією менеджменту, спрямованою на максимізацію вартості підприємства та зростання добробуту його власників. На відміну від традиційних підходів, які орієнтуються переважно на показники прибутку, концепція VBM передбачає комплексне оцінювання результатів діяльності через показники створення вартості, зокрема EVA, MVA, SVA, ROA, ROE та інші. Для підприємств-суб'єктів ЗЕД використання вартісно-орієнтованого управління має особливе значення, оскільки дозволяє поєднати фінансову ефективність, конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість в умовах міжнародної конкуренції та підвищених ризиків.

Проведений аналіз діяльності ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» засвідчив позитивну динаміку основних показників розвитку підприємства. Упродовж 2021–2025 років чистий дохід від реалізації продукції зріс із 7 928 тис. грн до 15 876 тис. грн, або на 100,3 %, що свідчить про розширення масштабів діяльності підприємства. Одночасно чистий фінансовий результат збільшився з 575 тис. грн до 1 362 тис. грн, а продуктивність праці зросла більш ніж у три рази.

Встановлено, що загальна вартість активів підприємства протягом досліджуваного періоду зросла з 37 160 тис. грн до 43 224 тис. грн. При цьому відбулися суттєві структурні зміни: частка оборотних активів збільшилася з 40,4 % до 55,3 %, тоді як частка необоротних активів скоротилася з 59,6 % до 44,7 %. Така тенденція свідчить про підвищення мобільності капіталу та зміцнення поточної платоспроможності підприємства.

Аналіз структури пасивів показав високий рівень фінансової стійкості підприємства. Частка власного капіталу у 2025 році становила 85,1 %, а коефіцієнт автономії дорівнював 0,851, що значно перевищує нормативні значення. Позитивною тенденцією є зростання власного капіталу з 25 336 тис. грн до 36 794 тис. грн, або на 45,2 %, що свідчить про накопичення внутрішніх джерел фінансування та зміцнення фінансової незалежності підприємства.

У роботі здійснено оцінювання вартості підприємства за дохідним, витратним, порівняльним та вартісно-орієнтованим підходами. Встановлено, що найбільш придатним для стратегічного управління ефективністю ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс» є вартісно-орієнтований підхід, оскільки він дозволяє оцінити не лише поточні фінансові результати, а й здатність підприємства створювати додану економічну вартість у довгостроковій перспективі.

Розрахунок показників створення вартості засвідчив, що підприємство характеризується достатнім рівнем фінансової стійкості, ліквідності та інвестиційної привабливості. Водночас значення показника Economic Value Added (EVA) у 2025 році становило –2 317 тис. грн, що свідчить про недостатню ефективність використання інвестованого капіталу та наявність резервів для підвищення вартості бізнесу.

На основі результатів SWOT- та SPACE-аналізу визначено ключові фактори створення вартості підприємства, серед яких: висока частка власного капіталу, наявність власного виробництва металоконструкцій, комплексність надання послуг, позитивна ділова репутація, можливості розширення зовнішньоекономічної діяльності та освоєння нових ринків збуту.

З метою підвищення ефективності діяльності та вартості підприємства розроблено проєкт впровадження інструментів Value-Based Management, який передбачає скорочення дебіторської заборгованості, оптимізацію виробничих витрат, підвищення оборотності активів, впровадження системи KPI на основі EVA, ROA та ROE, автоматизацію фінансового планування, удосконалення структури капіталу та розвиток власного виробництва металоконструкцій.

Оцінка економічної ефективності запропонованих заходів показала, що їх реалізація дозволить збільшити чистий прибуток підприємства на 847 тис. грн, підвищити рентабельність продажів з 8,58 % до 13,91 %, вивільнити 1 017,6 тис. грн оборотних коштів та збільшити величину чистих активів до 37 641 тис. грн. Крім того, очікується покращення показника EVA з –2 317 тис. грн до –1 470 тис. грн, що свідчить про зростання ефективності використання капіталу та наближення до створення позитивної економічної доданої вартості.

Отже, поставлену мету дослідження досягнуто, а визначені завдання виконано в повному обсязі. Результати роботи підтверджують доцільність використання концепції Value-Based Management як ефективного інструменту управління підприємством-суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності, фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та забезпечить довгострокове зростання вартості ТОВ «Термобуд Стандарт Плюс».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боярко І. та ін. Assessing acceptable and marginal values of indicators for value-based management. 2023.
2. Буркович Л. Value-Based Management: Performance Indicators of Value Creation. Venice : Ca' Foscari University of Venice, 2021. 85 p.
3. Давидов О. І. Моделі доданої вартості підприємств у контексті вартісно-орієнтованого управління. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 28. С. 35–42.
4. Жовніренко О. В. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48. Ч. 3. С. 54–59.
5. Офіційна інформація на YouControl ТОВ «Термобуд Стандрат Плюс» <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=6036609&tb=file#express-universal-file>
6. Офіційна сторінка ТОВ «Термобуд Стандрат Плюс» <https://tbstandart.com/>
7. Оцінювання економічної доданої вартості як інструменту підвищення ефективності діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025.
8. Плетьньова Ю. К. Аналіз існуючих методик розрахунку доданої вартості підприємства. *Економічний аналіз*. 2018. Т. 28. № 4. С. 145–152.
9. Пономарьов В. Д. Ресурсно-прибуткова модель оцінювання ефективності діяльності підприємств. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2025. № 5 (208). С. 106–118.
10. Стащук О. В. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1645> (дата звернення: 20.06.2026).
11. Тарасенко І. О. Методологічні положення та інструментарій формування стратегії управління вартістю підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1. С. 45–58.

12. Тарасенко І. О. Методологічні положення та інструментарій формування стратегії управління вартістю підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1. С. 45–58.
13. Чернега І. О. Оцінювання економічної доданої вартості (EVA) як інструменту підвищення ефективності діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 75. С. 112–119.
14. Чут М. В. Вартісно-орієнтоване управління підприємством в умовах воєнного стану: особливості та проблеми. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. № 4(36). С. 79–88.
15. Штефан Н. М. Удосконалення методів оцінки вартості промислових підприємств. *Економічний вісник*. 2021.
16. Bhatia P., Soni R. Economic Value Added and Working Capital Efficiency Linkages. *Asian Review of Accounting*. 2024. Vol. 37, No. 6. P. 557–573.
17. Burcovich L. Value-Based Management: Performance Indicators of Value Creation. Venice : Ca' Foscari University of Venice, 2021. 85 p.
18. Copeland T., Koller T., Murrin J. *Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies*. 7th ed. Hoboken : Wiley, 2020. 896 p.
19. Economic Value Added and Working Capital Efficiency Linkages. *Asian Review of Accounting*. 2024. Vol. 37, No. 6. P. 557–573.
20. Economic Value Added: The Best Indicator for Measuring Value Creation or Just an Illusion? *Investment Management and Financial Innovations*. 2022. Vol. 19, No. 3. P. 85–97.
21. Gaytán Cortés J. Financial and Economic Indicators EVA (Company Performance Measurement). *Revista de Economía*. 2025. Vol. 22, No. 2. P. 133–148.
22. Kaczmarek J. Effectiveness of Company Value Creation Based on Excess Market Value Added. *Sustainability*. 2024. Vol. 16, No. 9. Article 3711. 21 p.
23. Kaczmarek J. Effectiveness of Company Value Creation Based on Excess Market Value Added. *Sustainability*. 2024.

24. Karintseva O., Melnyk L., Kubatko O. Evaluating and Enhancing Performance of Enterprises through KPI and Balanced Scorecard. *Economic Sustainable Development Journal*. 2025. Vol. 7, No. 2. P. 21–34.
25. Rappaport A. *Creating Shareholder Value: A Guide for Managers and Investors*. 2nd ed. New York : Free Press, 1998. 224 p.
26. Stewart G. B. *The Quest for Value: A Guide for Senior Managers*. New York : Harper Business, 1991. 800 p.
27. Tontiset N. The Effect of Successful Value-Based Management on Corporate Sustainability. *Journal of Risk and Financial Management*. 2025.
28. Wang B. A Comparative Study of EVA and Traditional Financial Indicators. *Proceedings of ETMHS 2023*. 2023. P. 45–51.

ДОДАТКИ